

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ
തൈത്തിരീയ സംഹിതാ ക്രമ പാഠഃ

ദിനീയ കാണ്ടേ - തൃതീയ പ്രശ്നഃ

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated October 31, 2021

1. This replaces the earlier version 1.0 dated August 31, 2021.
2. We have listened to the Krama Paaraayanam telecast by TTD channel. No corrections found . Further , no corrections found and reported till October 15, 2021.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated July 31, 2018
2nd	Version Number	0.0 dated May 31, 2019
3rd	Version Number	1.0 dated Aug 31, 2021

Table of Contents

2	കൃഷ്ണ യജുർവേദിയ തൈത്തിരീയ സംഹിതാ ക്രമ പാഠഃ.....4
2.3	ദിതീയ കാണ്ഡേ തൃതീയ പ്രശ്നഃ - ഇഷ്ടവിധാനം 4

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ।

2 കൃഷ്ണ യജുർവേദിയ തൈത്തിരീയ സംഹിതാ ക്രമ പാഠഃ

2.3 ദിതീയ കാണ്ഡേ തൃതീയ പ്രശ്നഃ - ഇഷ്ടിവിധാനം T.S.2.3.1.1 - Kramam

ആദിത്യേഭ്യോ ഭുവദാഭ്യഃ । ഭുവദാഭ്യ ശ്ചരും ।
ഭുവദാഭ്യ ഇതി ഭുവദത് - ഭ്യഃ । ചരും നിഃ । നിർ വപേത് ।
വപേദ് ഭൂതികാമഃ । ഭൂതികാമ ആദിത്യഃ । ഭൂതികാമ ഇതി
ഭൂതി - കാമഃ । ആദിത്യാ വൈ । വാ ഏതം । ഏതം ഭൂതൈഃ ।
ഭൂതൈ പ്രതി । പ്രതി നുദന്തേ । നുദന്തേ യഃ । യോഽലം ।
അലം ഭൂതൈഃ । ഭൂതൈ സന് । സൻ ഭൂതിം । ഭൂതിം ന ।
ന പ്രാപ്നോതി । പ്രാപ്നോത്യാദിത്യാൻ । പ്രാപ്നോതീതി
പ്ര - ആപ്നോതി । ആദിത്യാനേവ । ഏവ ഭുവദതഃ । ഭുവദതഃ
സോന । ഭുവദത ഇതി ഭുവത് - വതഃ । സോന ഭാഗധേയേന ।
ഭാഗധേയേനോപ । ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന ।
ഉപ ധാവതി । ധാവതി തേ । ത ഏവ । ഏവൈനം ।
ഏനം ഭൂതിം । ഭൂതിം ഗമയന്തി । ഗമയന്തി ഭവതി । ഭവത്യേവ ।
ഏവാദിത്യേഭ്യഃ । ആദിത്യേഭ്യോ ധാരയദാഭ്യഃ ।
ധാരയദാഭ്യ ശ്ചരും । ധാരയദാഭ്യ ഇതി ധാരയദത് - ഭ്യഃ ।

ദിതീയ കാണ്ഡ - തൃതീയ പ്രശ്നഃ (T.S. 2.3)

ച॒രും നിഃ॑ । നി॒ർ വ॒പേത്॑ । വ॒പേ॒ദപ॒രുദ്ധഃ॑ । അ॒പരു॒ദ്ധോ വാ॑ ।
അ॒പരു॒ദ്ധ ഇ॒ത്യപ॑ - രു॒ദ്ധഃ॑ । വാ॒ ഹ॒പരു॒ദ്ധ്യമാ॑നഃ ।
അ॒പരു॒ദ്ധ്യമാ॑നോ വാ॑ । അ॒പരു॒ദ്ധ്യമാ॑ന ഇ॒ത്യപ॑ - രു॒ദ്ധ്യമാ॑നഃ ।
വാ॒ ഹ॒ദി॒ത്യാഃ॑ । ആ॒ദി॒ത്യാ വൈ॑ । വാ॒ അ॒പരോ॒ദ്ധാഃ॑ ।
അ॒പരോ॒ദ്ധാ ആ॒ദി॒ത്യാഃ॑ । അ॒പരോ॒ദ്ധാ ഇ॒ത്യപ॑ - രോ॒ദ്ധാഃ॑ ।
ആ॒ദി॒ത്യാ അ॒വഗ॑മയിതാഃ । അ॒വഗ॑മയിതാ ആ॒ദി॒ത്യാൻ॑ ।
അ॒വഗ॑മയിതാ ഇ॒ത്യപ॑ - ഗ॒മയി॑താഃ । ആ॒ദി॒ത്യാനേ॒വ ।
ഏ॒വ ധാ॒രയ॑ദ്വതഃ । ധാ॒രയ॑ദ്വതഃ സ്വേ॒ന ।
ധാ॒രയ॑ദ്വത ഇ॒തി ധാ॒രയ॑ത് - വ॒തഃ॑ । 1 (50/61)

T.S.2.3.1.2 - Kramam

സ്വേ॒ന ഭാ॒ഗധേ॑യേന । ഭാ॒ഗധേ॑യേനോ॒പ । ഭാ॒ഗധേ॑യേനേ॒തി
ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേന । ഉ॒പ ധാ॒വതി॑ । ധാ॒വതി॑ തേ । ത ഏ॒വ ।
ഏ॒വൈനം॑ । ഏ॒നം വി॒ശി॑ । വി॒ശി॑ ദാ॒ധ്രതി॑ ।
ദാ॒ധ്രത്യ॑നപ॒രുദ്ധഃ॑ । അ॒നപ॒രുദ്ധോ॑ ദ॒വതി॑ । അ॒നപ॒രുദ്ധ്യ
ഇ॒ത്യന॑പ-രു॒ദ്ധഃ॑ । ദ॒വത്യ॑ദി॒തേ । അ॒ദി॒തേ॒സനു॑ । അ॒നു മ॑ന്യ॒സ്വ ।
മ॒ന്യസ്വേ॑തി । ഇ॒ത്യപ॑രു॒ദ്ധ്യമാ॑നഃ । അ॒പരു॒ദ്ധ്യമാ॑നോ॒സ്യ ।
അ॒പരു॒ദ്ധ്യമാ॑ന ഇ॒ത്യപ॑ - രു॒ദ്ധ്യമാ॑നഃ । അ॒സ്യ പ॒ദം । പ॒ദമാ॑ ।
ആ॒ ദ॒ദീ॒ത । ദ॒ദീ॒തേ॒യം । ഇ॒യം വൈ॑ । വാ॒ അ॒ദി॒തിഃ॑ ।
അ॒ദി॒തി॒രി॒യം । ഇ॒യമേ॒വ । ഏ॒വാ॒സ്മൈ॑ । അ॒സ്മൈ॑ രാ॒ജ്യം ।
രാ॒ജ്യമ॑നു । അ॒നു॒മ॒ന്യതേ॑ । മ॒ന്യതേ॑ സ॒ത്യാ । സ॒ത്യാ॒ഹീഃ॑ ।

ആശീരിതി | ആശീരിത്യാ-ശീഃ | ഇത്യാഹ | ആഹ സത്യാം |
 സത്യാമേവ | ഏവാശിഷം | ആശിഷം കുരുതേ |
 ആശിഷമിത്യാ - ശിഷം | കുരുത ഇഹ | ഇഹ മനഃ |
 മന ഇതി | ഇത്യാഹ | ആഹ പ്രജാഃ | പ്രജാ ഏവ | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | ഏവാസൈ | അസൈ സമനസഃ | സമനസഃ
 കരോതി | സമനസ ഇതി സ - മനസഃ | കരോത്യുപ |
 ഉപ പ്ര | പ്രേത | ഇത മരുതഃ | മരുതഃ സുദാനവഃ | 2 (50/57)

T.S.2.3.1.3 - Kramam

സുദാനവ ഏനാ | സുദാനവ ഇതി സു - ദാനവഃ | ഏനാ
 വിശ്വപതിനാ | വിശ്വപതിനാ ടഭി | അഭ്യമും | അമൃച് രാജാനം |
 രാജാനമിതി | ഇത്യാഹ | ആഹ മാരുതീ | മാരുതീ വൈ |
 വൈ വിദ് | വിദ് ജ്യേഷ്ഠഃ | ജ്യേഷ്ഠോ വിശ്വപതിഃ | വിശ്വപതിർ
 വിശാ | വിശൈവ | ഏവൈനം | ഏനച് രാശ്യേണ | രാശ്യേണ
 സം | സമർദ്ധയതി | അർദ്ധയതി യഃ | യഃ പരസ്താത് |
 പരസ്താദ് ഗ്രാമ്യവാദീ | ഗ്രാമ്യവാദീ സ്യാത് | ഗ്രാമ്യവാദീതി
 ഗ്രാമ്യ - വാദീ | സ്യാത് തസ്യ | തസ്യ ഗൃഹാത് | ഗൃഹാദ്
 വ്രീഹീൻ | വ്രീഹീനാ | ആ ഹരേത് | ഹരേച്ഛുക്തൻ |
 ശുക്താശ്ച | ച കൃഷ്ണൻ | കൃഷ്ണാശ്ച | ച വി |
 വി ചിനുയാത് | ചിനുയാദ് യേ | യേ ശുക്താഃ | ശുക്താഃ സ്യുഃ |

സ്യു സ്തം । തമാദിത്യം । ആദിത്യം ചരും । ചരും നിഃ ।
 നിർ വപേത് । വപേദാദിത്യാ । ആദിത്യാ വൈ ।
 വൈ ദേവതയാ । ദേവതയാ വിദ് । വിഡ് വിശം । വിശമേവ ।
 ഏവാവ । അവ ഗച്ഛതി । ഗച്ഛത്യവഗതാ । 3 (50/52)

T.S.2.3.1.4 - Kramam

അവഗതാ ഽസ്യ । അവഗതേത്യവ - ഗതാ । അസ്യ വിദ് ।
 വിഡനവഗതം । അനവഗതഃ രാശ്രൂം ।
 അനവഗതമിത്യനവ - ഗതം । രാശ്രൂമിതി । ഇത്യാഹുഃ ।
 ആഹൂർ യേ । യേ കൃഷ്ണാഃ । കൃഷ്ണാഃ സ്യുഃ । സ്യു സ്തം ।
 തം വാരുണം । വാരുണം ചരും । ചരും നിഃ । നിർ വപേത് ।
 വപേദ് വാരുണം । വാരുണം വൈ । വൈ രാശ്രൂം । രാശ്രൂമുദേ ।
 ഉദേ ഏവ । ഉദേ ഇത്യുദേ । ഏവ വിശം । വിശം ച । ച രാശ്രൂം ।
 രാശ്രൂം ച । ചാവ । അവ ഗച്ഛതി । ഗച്ഛതി യദി । യദി ന ।
 നാവഗച്ഛേത് । അവഗച്ഛേദിമം । അവഗച്ഛേദിത്യവ - ഗച്ഛേത് ।
 ഇമമഹം । അഹമാദിത്യേഭ്യഃ । ആദിത്യേഭ്യോ ഭാഗം ।
 ഭാഗം നിഃ । നിർ വപാമി । വപാമ്യാ । ആമുഷ്ഠാത് ।
 അമുഷ്ഠാദമുഷ്ഠൈ । അമുഷ്ഠൈ വിശഃ । വിശോ ഽവഗന്തോഃ ।
 അവഗന്തോരിതി । അവഗന്തോരിത്യവ - ഗന്തോഃ । ഇതി നിഃ ।
 നിർ വപേത് । വപേദാദിത്യാഃ । ആദിത്യാ ഏവ । ഏവൈനം ।

ഏ॒നം॑ ഭാ॒ഗധേ॑യം । ഭാ॒ഗധേ॑യം പ്രേ॒സ്തന്തഃ॑ । ഭാ॒ഗധേ॑യമിതി
 ഭാ॒ഗ - ധേ॑യം । പ്രേ॒സ്തന്തോ॑ വി॒ശം । പ്രേ॒സ്തന്ത॑ ഇതി
 പ്ര - ഇ॒സ്തന്തഃ॑ । വി॒ശമ॑വ । അ॒വ ഗമ॑യന്തി । 4 (50/57)

T.S.2.3.1.5 - Kramam

ഗമ॑യന്തി യദി । യദി ന । നാവ॒ഗച്ഛേ॑ത് ।
 അ॒വഗച്ഛേ॑ദാശാ॒ത്മാൻ । അ॒വഗച്ഛേ॑ദിത്യ॒വ - ഗച്ഛേ॑ത് ।
 ആ॒ശാ॒ത്മാൻ മ॒യുഖാൻ॑ । മ॒യുഖാൻമ് സ॒പ്ത ।
 സ॒പ്ത മ॒ദ്ധ്യമേ॑ഷായാം । മ॒ദ്ധ്യമേ॑ഷായാമു॒പ । മ॒ദ്ധ്യമേ॑ഷായാമിതി
 മ॒ദ്ധ്യമ - ഇ॒ഷായാം॑ । ഉ॒പ ഹ॒ന്യാത് । ഹ॒ന്യാദി॒ദം । ഇ॒ദമ॒ഹം ।
 അ॒ഹമാ॑ദിത്യാൻ । ആ॒ദിത്യാൻ॑ ബ॒ദ്ധ്നാമി॑ । ബ॒ദ്ധ്നാമു॒ഘാ ।
 ആ॒മുഷ്ഠാ॑ത് । അ॒മുഷ്ഠാദ॑മു॒ഷ്യൈ । അ॒മുഷ്യൈ॑ വി॒ശഃ ।
 വി॒ശോ॒ഽവ॒ഗന്തോഃ॑ । അ॒വഗ॑ന്തോരിതി ।
 അ॒വഗ॑ന്തോരിത്യ॒വ - ഗ॑ന്തോഃ । ഇ॒ത്യാദി॒ത്യാഃ । ആ॒ദിത്യാ॑ ഏ॒വ ।
 ഏ॒വൈനം॑ । ഏ॒നം ബ॒ദ്ധവീ॑രാഃ । ബ॒ദ്ധവീ॑രാ വി॒ശം ।
 ബ॒ദ്ധവീ॑രാ ഇതി ബ॒ദ്ധ - വീ॑രാഃ । വി॒ശമ॑വ । അ॒വ ഗമ॑യന്തി ।
 ഗമ॑യന്തി യദി । യദി ന । നാവ॒ഗച്ഛേ॑ത് । അ॒വഗച്ഛേ॑ദേ॒തം ।
 അ॒വഗച്ഛേ॑ദിത്യ॒വ - ഗച്ഛേ॑ത് । ഏ॒തമേ॒വ । ഏ॒വാദി॒ത്യം ।
 ആ॒ദിത്യം॑ ച॒രും । ച॒രും നിഃ॑ । നിർ വ॒പേത് । വ॒പേദി॒ദ്ധ്വേ ।
 ഇ॒ദ്ധ്വേ ഽപി॑ । അ॒പി മ॒യുഖാൻ॑ । മ॒യുഖാൻമ് സ॒ം ।

സം നഹ്യേത് | നഹ്യേദനപരുദ്ധ്യം | അനപരുദ്ധ്യമേവ |
 അനപരുദ്ധ്യമിത്യനപ - രുദ്ധ്യം | ഏവാവ | അവ ഗച്ഛതി |
 ഗച്ഛത്യാശ്വത്മാഃ | ആശ്വത്മാ ഭവന്തി | ഭവന്തി മരുതാം |
 മരുതാം വൈ | വാ ഏതത് | ഏതദോജഃ ( ) | ഓജോ യത് |
 യദശ്വത്മാഃ | അശ്വത്മാ ഓജസാ | ഓജസൈവ | ഏവ വിശം |
 വിശമവ | അവ ഗച്ഛതി | ഗച്ഛതി സപ്ത | സപ്ത ഭവന്തി |
 ഭവന്തി സപ്തഗണാഃ | സപ്തഗണാ വൈ | സപ്തഗണാ ഇതി
 സപ്ത - ഗണാഃ | വൈ മരുതഃ | മരുതോ ഗണശഃ |
 ഗണശ ഏവ | ഗണശ ഇതി ഗണ - ശഃ | ഏവ വിശം |
 വിശമവ | അവ ഗച്ഛതി | ഗച്ഛതീതി ഗച്ഛതി || 5 (68/76)

(ധാരയദതോ - മരുതോ - ഗച്ഛതി - വിശമവൈ - ത -
 ദഷ്ടാദശ ച) (A1)

T.S.2.3.2.1 - Kramam

ദേവാ വൈ | വൈ മൃത്യോഃ | മൃത്യോർബിഭയുഃ |
 അബിഭയുസ്തേ | തേ പ്രജാപതിം | പ്രജാപതിമുപ |
 പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം | ഉപാധാവന് |
 അധാവൻ തേഭ്യഃ | തേഭ്യ ഏതാം | ഏതാം പ്രാജാപത്യാം |
 പ്രാജാപത്യായ് ശതകൃഷ്ണലാം |
 പ്രാജാപത്യാമിതി പ്രാജാ - പത്യാം | ശതകൃഷ്ണലാം നിഃ |

ശതകൃഷ്ണലാമിതി ശത - കൃഷ്ണലാം । നിരവപത് ।
 അവപത് തയാ । തയൈവ ।
 ഏവൈഷു । ഏഷമൃതം । അമൃതമദധാത് । അദധാദ് യഃ ।
 യോ മൃത്യോഃ । മൃത്യോർ ബിഭീയാത് । ബിഭീയാത് തസ്മൈ ।
 തസ്മാ ഏതാം । ഏതാം പ്രാജാപത്യാം । പ്രാജാപത്യായ്
 ശതകൃഷ്ണലാം । പ്രാജാപത്യാമിതി പ്രാജാ - പത്യാം ।
 ശതകൃഷ്ണലാം നിഃ । ശതകൃഷ്ണലാമിതി ശത - കൃഷ്ണലാം ।
 നിർ വപേത് । വപേത് പ്രജാപതിം । പ്രജാപതിമേവ ।
 പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം । ഏവ സ്വേന ।
 സ്വേന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ । ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന । ഉപ ധാവതി । ധാവതി സഃ । സ ഏവ ।
 ഏവാസിന് । അസിന്നായുഃ । ആയുർ ദധാതി । ദധാതി
 സർവം । സർവമായുഃ । ആയുരേതി । ഏതി ശതകൃഷ്ണലാ ।
 ശതകൃഷ്ണലാ ദവതി । ശതകൃഷ്ണലേതി ശത - കൃഷ്ണലാ ।
 ദവതി ശതായുഃ । ശതായുഃ പുരുഷഃ । ശതായുരിതി
 ശത - ആയുഃ । പുരുഷഃ ശതേന്ദ്രിയഃ । ശതേന്ദ്രിയ ആയുഷി ।
 ശതേന്ദ്രിയ ഇതി ശത - ഇന്ദ്രിയഃ । ആയുഷ്യേവ ।
 ഏവേന്ദ്രിയേ । ഇന്ദ്രിയേ പ്രതി । 6 (50/60)

T.S.2.3.2.2 - Kramam

പ്രതി തിഷ്ഠതി । തിഷ്ഠതി ഘൃതേ । ഘൃതേ ഭവതി ।
 ഭവതായുഃ । ആയുർ വൈ । വൈ ഘൃതം । ഘൃതമൃതം ॥
 അമൃതം ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യമായുഃ । ആയുശ്ച । ചൈവ ।
 ഏവാസ്മൈ ॥ അസ്മൈ അമൃതം । അമൃതം ച । ച സമീചീ ।
 സമീചീ ദധാതി । സമീചീ ഇതി സമീചീ । ദധാതി ചതാരി
 ചതാരി । ചതാരിചതാരി കൃഷ്ണലാനി । ചതാരിചതാരിതി
 ചതാരി - ചതാരി । കൃഷ്ണലാന്യവ । അവ ദൃതി । ദൃതി
 ചതുരവത്തസ്യ । ചതുരവത്തസ്യാപ്തേ । ചതുരവത്തസ്യേതി
 ചതുഃ - അവത്തസ്യ । ആപ്താ ഏകധാ । ഏകധാ ബ്രഹ്മണേ ॥
 ഏകധേത്യേക - ധാ । ബ്രഹ്മണ ഉപ । ഉപ ഹരതി ।
 ഹരത്യേകധാ । ഏകധൈവ । ഏകധേത്യേക - ധാ । ഏവ
 യജമാനേ । യജമാന ആയുഃ । ആയുർ ദധാതി । ദധാത്യസൗ ।
 അസാവാദിത്യഃ । ആദിത്യോ ന । ന വി । വൃരോചത ।
 അരോചത തസ്മൈ ॥ തസ്മൈ ദേവാഃ । ദേവാഃ പ്രായശ്ചിത്തിം ।
 പ്രായശ്ചിത്തി മൈച്ഛൻ । ഐച്ഛൻ തസ്മൈ ॥ തസ്മാ ഏതം ।
 ഏതം സൗര്യം । സൗര്യം ചരും । ചരും നിഃ । നിർവപൻ ।
 അവപൻ തേന । തേനൈവ । ഏവാസ്മിൻ ।
 അസ്മിൻ രൂപം ॥ 7 (50/55)

T.S.2.3.2.3 - Kramam

രുചമദധുഃ | അദധൂർ യഃ | യോ ബ്രഹ്മവർചസകാമഃ |
 ബ്രഹ്മവർചസകാമഃ സൃാത് | ബ്രഹ്മവർചസകാമ ഇതി
 ബ്രഹ്മവർചസ - കാമഃ | സൃാത് തസ്മൈ | തസ്മാ ഏതം |
 ഏതഃ സൗര്യം | സൗര്യം ചരും | ചരും നിഃ | നിർ വപേത് |
 വപേദമും | അമുമേവ | ഏവാദിത്യം | ആദിത്യം സ്വേന |
 സ്വേന ഭാഗധേയേന | ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന | ഉപ ധാവതി | ധാവതി സഃ | സ ഏവ |
 ഏവാസിന് | അസിൻ ബ്രഹ്മവർചസം | ബ്രഹ്മവർചസം
 ദധാതി | ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം | ദധാതി
 ബ്രഹ്മവർചസീ | ബ്രഹ്മവർചസ്യേവ | ബ്രഹ്മവർചസീതി
 ബ്രഹ്മ - വർചസീ | ഏവ ദവതി | ദവത്യുദയതഃ | ഉദയതോ
 രുകൗ | രുകൗ ദവതഃ | ദവത ഉദയതഃ | ഉദയത ഏവ |
 ഏവാസിന് | അസിൻ രുചം | രുചം ദധാതി |
 ദധാതി പ്രയാജേപ്രയാജേ | പ്രയാജേപ്രയാജേ കൃഷ്ണം |
 പ്രയാജേപ്രയാജ ഇതി പ്രയാജേ - പ്രയാജേ |
 കൃഷ്ണം ജുഹോതി | ജുഹോതി ദിഗ്ഭ്യഃ | ദിഗ്ഭ്യ ഏവ |
 ദിഗ്ഭ്യ ഇതി ദിക് - ഭ്യഃ | ഏവാസ്മൈ |
 അസ്മൈ ബ്രഹ്മവർചസം | ബ്രഹ്മവർചസമവ |

ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം । അവ രുന്ധേ ।
 രുന്ധ ആഗ്നേയം । ആഗ്നേയമഷ്ടാകപാലം ।
 അഷ്ടാകപാലം നിഃ । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം ।
 നിർ വപേത് । വപേഥ് സാവിത്രം । സാവിത്രം ദാദശകപാലം ।
 ദാദശകപാലം ഭൂമൈ । ദാദശകപാലമിതി ദാദശ - കപാലം ।
 ഭൂമൈ ചരും । 8 (50/59)

T.S.2.3.2.4 - Kramam

ചരും യഃ । യഃ കാമയേത । കാമയേത ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം
 വിന്ദേയ । വിന്ദേയ ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം മാ । മോപ ।
 ഉപ നമേത് । നമേദിതി । ഇതി യത് । യദാഗ്നേയഃ । ആഗ്നേയോ
 ഭവതി । ഭവത്യാഗ്നേയം । ആഗ്നേയം വൈ । വൈ ഹിർണ്യം ।
 ഹിർണ്യം യസ്യ । യസ്യൈവ । ഏവ ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം
 തേന । തേനൈവ । ഏവൈനത് । ഏനദ് വിന്ദതേ । വിന്ദതേ
 സാവിത്രഃ । സാവിത്രോ ഭവതി । ഭവതി സവിത്യുപസ്മൃതഃ ।
 സവിത്യുപസ്മൃത ഏവ । സവിത്യുപസ്മൃത ഇതി
 സവിത്യു - പ്രസ്മൃതഃ । ഏവൈനത് । ഏനദ് വിന്ദതേ ।
 വിന്ദതേ ഭൂമൈ । ഭൂമൈ ചരൂഃ । ചരൂർ ഭവതി । ഭവത്യുസ്മാഃ ।
 അസ്മാമേവ । ഏവൈനത് । ഏനദ് വിന്ദതേ । വിന്ദത ഉപ ।
 ഉപൈനം । ഏനച്ഛ് ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം നമതി । നമതി വി ।

വി വൈ । വാ ഏഷഃ । ഏഷ ഇന്ദ്രിയേണ । ഇന്ദ്രിയേണ
വീര്യേണ । വീര്യേണർദ്ധ്യതേ । ജദ്ധ്യതേ യഃ । യോ ഹിർണ്യം ।
ഹിർണ്യം വിന്ദതേ । വിന്ദത ഏതാം । ഏതാമേവ । 9 (50/51)

T.S.2.3.2.5 - Kramam

ഏവ നിഃ । നിർ വപേത് । വപേദ്ധിർണ്യം । ഹിർണ്യം വിത്യാ ।
വിത്യാ ന । നേന്ദ്രിയേണ । ഇന്ദ്രിയേണ വീര്യേണ । വീര്യേണ
വി । വ്യുദ്ധ്യതേ । ജദ്ധ്യത ഏതാം । ഏതാമേവ । ഏവ നിഃ ।
നിർ വപേത് । വപേദ് യസ്യ । യസ്യ ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം
നശ്യേത് । നശ്യേദ് യത് । യദാഗ്നേയഃ । ആഗ്നേയോ ഭവതി ।
ഭവത്യാഗ്നേയം । ആഗ്നേയം വൈ । വൈ ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം
യസ്യ । യസ്യൈവ । ഏവ ഹിർണ്യം । ഹിർണ്യം തേന ।
തേനൈവ । ഏവൈനത് । ഏനദ് വിന്ദതി । വിന്ദതി സാവിത്രഃ ।
സാവിത്രോ ഭവതി । ഭവതി സവിത്യുപ്രസൂതഃ ।
സവിത്യുപ്രസൂത ഏവ । സവിത്യുപ്രസൂത ഇതി
സവിത്യു - പ്രസൂതഃ । ഏവൈനത് । ഏനദ് വിന്ദതി ।
വിന്ദതി ഭൂമ്യേ । ഭൂമ്യേ ചരുഃ । ചരുർ ഭവതി । ഭവത്യുസ്മാ ।
അസ്മാ വൈ । വാ ഏതത് । ഏതന്നശ്യതി । നശ്യതി യത് ।
യന്നശ്യതി । നശ്യത്യുസ്മാ । അസ്മാമേവ । ഏവൈനത് ।
ഏനദ് വിന്ദതി । വിന്ദതീന്ദ്രഃ । ഇന്ദ്ര സ്തപ്തഃ । 10 (50/51)

T.S.2.3.2.6 - Kramam

ത്വഷ്ടുഃ സോമം । സോമമഭീഷഹാ । അഭീഷഹാ ഹിബത് ।
 അഭീഷഹേത്യഭി - സഹാ । അപിബത് സഃ । സ വിഷാങ്ങ് ।
 വിഷാങ്ങ് വി । വ്യാർച്ചത് । ആർച്ചത് സഃ । സ ഇന്ദ്രിയേണ ।
 ഇന്ദ്രിയേണ സോമപീഥേന । സോമപീഥേന വി ।
 സോമപീഥേനേതി സോമ - പീഥേന । വ്യാർദ്ധ്യത ।
 ആർദ്ധ്യത സഃ । സ യത് । യദുർദ്ധ്യം । ഊർദ്ധ്വമുദവ്മീത് ।
 ഉദവ്മീത് തേ । ഉദവ്മീദിത്യുത് - അവ്മീത് । തേ ശ്യാമാകാഃ ।
 ശ്യാമാകാ അഭവന് । അഭവന്ത് സഃ । സ പ്രജാപതിം ।
 പ്രജാപതിമുപ । പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം । ഉപാധാവത് ।
 അധാവത് തസ്മൈ । തസ്മാ ഏതം । ഏതച്ഛ് സോമേന്ദ്രം ।
 സോമേന്ദ്രഃ ശ്യാമാകം । ശ്യാമാകം ചരും । ചരും നിഃ ।
 നിരവപത് । അവപത് തേന । തേനൈവ । ഏവാസിന് ।
 അസിന്നിന്ദ്രിയം । ഇന്ദ്രിയച്ഛ് സോമപീഥം ।
 സോമപീഥമദധാത് । സോമപീഥമിതി സോമ - പീഥം ।
 അദധാദ് വി । വി വൈ । വാ ഏഷഃ । ഏഷ ഇന്ദ്രിയേണ ।
 ഇന്ദ്രിയേണ സോമപീഥേന । സോമപീഥേനർദ്ധ്യതേ ।
 സോമപീഥേനേതി സോമ - പീഥേന । ജദ്ധ്യതേ യഃ ।
 യഃ സോമം । സോമം വ്മിതി । വ്മിതി യഃ । യഃ സോമവാമീ ।

സോമവാമീ സ്യാത് | സോമവാമീതി സോമ - വാമീ |

സ്യാത് തസ്മൈ | തസ്മാ ഏതം | 11 (50/57)

T.S.2.3.2.7 - Kramam

ഏതച്ഛ് സോമേന്ദ്രം | സോമേന്ദ്രഃ ശ്യാമാകം | ശ്യാമാകം ചരും |

ചരും നിഃ | നിർ വപേത് | വപേമ് സോമം | സോമം ച |

ചൈവ | ഏവേന്ദ്രം | ഇന്ദ്രം ച | ച സോമ |

സോമ ഭാഗധേയേന | ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി

ഭാഗ - ധേയേന | ഉപ ധാവതി | ധാവതി തൗ | താവേവ |

ഏവാസ്മിൻ | അസ്മിന്നിന്ദ്രിയം | ഇന്ദ്രിയച്ഛ് സോമപീഥം |

സോമപീഥം ധത്തഃ | സോമപീഥമിതി സോമ - പീഥം |

ധത്തോ ന | നേന്ദ്രിയേണ | ഇന്ദ്രിയേണ സോമപീഥേന |

സോമപീഥേന വി | സോമപീഥേനേതി സോമ - പീഥേന |

വ്യുധ്യതേ | ഋദ്ധ്യതേ യത് | യഥ് സൗമ്യഃ | സൗമ്യോ ഭവതി |

ഭവതി സോമപീഥം | സോമപീഥമേവ | സോമപീഥമിതി

സോമ - പീഥം | ഏവാവ | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ യത് |

യദൈന്ദ്രഃ | ഐന്ദ്രോ ഭവതി | ഭവതീന്ദ്രിയം | ഇന്ദ്രിയം വൈ |

വൈ സോമപീഥഃ | സോമപീഥ ഇന്ദ്രിയം | സോമപീഥ ഇതി

സോമ - പീഥഃ | ഇന്ദ്രിയമേവ | ഏവ സോമപീഥം |

സോമപീഥമവ | സോമപീഥമിതി സോമ-പീഥം | അവ രുന്ധേ |

രുന്ധേ ശ്യാമാകഃ | ശ്യാമാകോ ഭവതി | ഭവത്യേഷഃ | ഏഷ
വാവ | വാവ സഃ | സ സോമഃ | സോമഃ സാക്ഷാത് | 12 (50/56)

T.S.2.3.2.8 - Kramam

സാക്ഷാദേവ | സാക്ഷാദിതി സ - അക്ഷാത് |
ഏവ സോമപീഥം | സോമപീഥമവ | സോമപീഥമിതി
സോമ - പീഥം | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ ധ്വനയേ | അധ്വനയേ
ദാത്രേ | ദാത്രേ പുരോധാശം | പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം |
അഷ്ടാകപാലം നിഃ | അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം |
നിർ വപേത് | വപേദിന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രായ പ്രദാത്രേ |
പ്രദാത്രേ പുരോധാശം | പ്രദാത്ര ഇതി പ്ര - ദാത്രേ |
പുരോധാശമേകാദശകപാലം | ഏകാദശകപാലം പശുകാമഃ |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | പശുകാമോ ധ്വനിഃ |
പശുകാമ ഇതി പശു - കാമഃ | അഗ്നിരേവ | ഏവാസ്മൈ |
അസ്മൈ പശൂൻ | പശൂൻ പ്രജനയതി | പ്രജനയതി
വൃദ്ധാൻ | പ്രജനയതീതി പ്ര - ജനയതി | വൃദ്ധാനിന്ദ്രഃ |
ഇന്ദ്രഃ പ്ര | പ്ര യച്ഛതി | യച്ഛതി ദധി | ദധി മധു | മധു ഘൃതം |
ഘൃതമാപഃ | അപോ ധാനാഃ | ധാനാ ഭവന്തി | ഭവന്ത്യേതത് |
ഏതദ് വൈ | വൈ പശൂനാം | പശൂനാഴ് രൂപം |
രൂപാഴ് രൂപേണ് | രൂപേണ്ണൈവ | ഏവ പശൂൻ | പശൂനവ |

അവ രുന്ധേ । രുന്ധേ പഞ്ചഗൃഹീതം । പഞ്ചഗൃഹീതം
 ഭവതി । പഞ്ചഗൃഹീതമിതി പഞ്ച - ഗൃഹീതം ।
 ഭവതി പാങ്ക്താഃ । പാങ്ക്താ ഹി । ഹി പശവഃ ।
 പശവോ ബഹുരൂപം । ബഹുരൂപം ഭവതി । ബഹുരൂപമിതി
 ബഹു - രൂപം । ഭവതി ബഹുരൂപാഃ । ബഹുരൂപാ ഹി ।
 ബഹുരൂപാ ഇതി ബഹു - രൂപാഃ । ഹി പശവഃ ( ) ।
 പശവഃ സമൃദ്ധ്യേ । 13 (50/60)

T.S.2.3.2.9 - Kramam

സമൃദ്ധ്യേ പ്രാജാപത്യം । സമൃദ്ധ്യായ ഇതി സം - ഋദ്ധ്യേ ।
 പ്രാജാപത്യം ഭവതി । പ്രാജാപത്യമിതി പ്രാജാ - പത്യം ।
 ഭവതി പ്രാജാപത്യാഃ । പ്രാജാപത്യാ വൈ । പ്രാജാപത്യാ ഇതി
 പ്രാജാ - പത്യാഃ । വൈ പശവഃ । പശവഃ പ്രജാപതിഃ ।
 പ്രജാപതിരേവ । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । ഏവാസ്മൈ ॥
 അസ്മൈ പശൂൻ । പശൂൻ പ്ര । പ്ര ജനയതി । ജനയത്യാത്മാ ।
 ആത്മാ വൈ । വൈ പുരുഷസ്യ । പുരുഷസ്യ മധു । മധു യത് ।
 യന്മധു । മദ്ധ്യഗ്നൗ । അഗ്നൗ ജുഹോതി । ജുഹോത്യാത്മാനം ॥
 ആത്മാനമേവ । ഏവ തത് । തദ് യജമാനഃ । യജമാനോ ഽഗ്നൗ ।
 അഗ്നൗ പ്ര । പ്ര ദധാതി । ദധാതി പങ്ക്ത്യൗ ॥
 പങ്ക്ത്യൗ യാജ്യാനുവാക്യേ ॥ യാജ്യാനുവാക്യേ ഭവതഃ ।

യാജ്യാനുവാക്യേ ഇതി യാജ്യാ - അനുവാക്യേ ।
 ഭവതഃ പാങ്ക്തഃ । പാങ്ക്തഃ പുരുഷഃ । പുരുഷഃ പാങ്ക്താഃ ।
 പാങ്ക്താഃ പശവഃ । പശവ ആത്മാനം । ആത്മാനമേവ ।
 ഏവ മൃത്യോഃ । മൃത്യോർ നിഷ്ക്രീയ । നിഷ്ക്രീയ പശുൻ ।
 നിഷ്ക്രീയേതി നിഃ - ക്രീയ । പശുനവ । അവ രുന്ധേ ।
 രുന്ധ ഇതി രുന്ധേ ॥ 14 (41/47)

(ഇന്ദ്രിയേ - ടസ്മിൻ - ഭൂമ്യോ - ഏതാ - മിന്ദ്രഃ - സ്യാത്
 തസ്മൈ - സോമോ - ബഹു രൂപാ ഹി പശവ -
 ഏകചത്വാരീശ്ശ്ച) (A2)

T.S.2.3.3.1 - Kramam

ദേവാ വൈ । വൈ സത്വം । സത്വമാസത ।
 ആസതർദ്ധിപരിമിതം । ഋദ്ധിപരിമിതം യശസ്കാമാഃ ।
 ഋദ്ധിപരിമിതമിത്യൃദ്ധി - പരിമിതം । യശസ്കാമാസേഷാം ।
 യശസ്കാമാ ഇതി യശഃ - കാമാഃ । തേഷാഃ സോമം ।
 സോമഃ രാജാനം । രാജാനം യശഃ । യശ ആർച്ചത് ।
 ആർച്ചത് സഃ । സ ഗിരിം । ഗിരിമുത് । ഉദൈത് । ഐത് തം ।
 തമഗ്നിഃ । അഗ്നിരനു । അനുത് । ഉദൈത് । ഐത് തൗ ।
 താവഗ്നീഷോമൗ । അഗ്നീഷോമൗ സം ।
 അഗ്നീഷോമാവിത്യഗ്നീ - സോമൗ । സമഭവതാം ।

അഭവതാം തൗ । താവിന്ദ്രഃ । ഇന്ദ്രോ യജ്ഞവിദ്യഃ ।
 യജ്ഞവിദ്യഃ ഹി । യജ്ഞവിദ്യഃ ഇതി യജ്ഞ - വിദ്യഃ ।
 അനു പരാ । പരൈത് । ഐത് തൗ । താവബ്രവീത് ।
 അബ്രവീദ് യാജയതം । യാജയതം മാ । മേതി । ഇതി തസ്മൈ ॥
 തസ്മാ ഏതാം । ഏതാമിഷ്ടം । ഇഷ്ടം നിഃ । നിർവപതാം ।
 അവപതാമാഗേയം । ആഗേയമഷ്ടാകപാലം ।
 അഷ്ടാകപാലമൈന്ദ്രം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം ।
 ഐന്ദ്രമേകാദശകപാലം । ഏകാദശകപാലം സൗമ്യം ।
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । സൗമ്യം ചരും ।
 ചരും തയാ ॥ തയൈവ । ഏവാസിന് । അസിൻ തേജഃ ।
 തേജ ഇന്ദ്രിയം । 15 (50/56)

T.S.2.3.3.2 - Kramam

ഇന്ദ്രിയം ബ്രഹ്മവർചസം । ബ്രഹ്മവർചസമധത്താം ।
 ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം । അധത്താം യഃ ।
 യോ യജ്ഞവിദ്യഃ । യജ്ഞവിദ്യഃ സ്യാത് ।
 യജ്ഞവിദ്യഃ ഇതി യജ്ഞ - വിദ്യഃ । സ്യാത് തസ്മൈ ॥
 തസ്മാ ഏതാം । ഏതാമിഷ്ടം । ഇഷ്ടം നിഃ । നിർവപേത് ।
 വപേദാഗേയം । ആഗേയമഷ്ടാകപാലം ।
 അഷ്ടാകപാലമൈന്ദ്രം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം ।

ഐന്ദ്രമേകാദശകപാലം | ഏകാദശകപാലഃ സൗമ്യം |
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം | സൗമ്യം ചരും |
 ചരും യത് | യദാഗ്നേയഃ | ആഗ്നേയോ ദവതി | ദവതി തേജഃ |
 തേജഃ ഏവ | ഏവാസിന് | അസിൻ തേന | തേന ദധാതി |
 ദധാതി യത് | യദ് ഐന്ദ്രഃ | ഐന്ദ്രോ ദവതി | ദവതീന്ദ്രിയം |
 ഇന്ദ്രിയമേവ | ഏവാസിന് | അസിൻ തേന | തേന ദധാതി |
 ദധാതി യത് | യഥ് സൗമ്യഃ | സൗമ്യോ ബ്രഹ്മവർചസം |
 ബ്രഹ്മവർചസം തേന | ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ-വർചസം |
 തേനാഗ്നേയസ്യ | ആഗ്നേയസ്യ ച | ച സൗമ്യസ്യ |
 സൗമ്യസ്യ ച | ചൈന്ദ്ര | ചൈന്ദ്ര സമാശ്ലേഷയേത് |
 സമാശ്ലേഷയേത് തേജഃ | സമാശ്ലേഷയേദിതി
 സം - ആശ്ലേഷയേത് | തേജശ്ച | ചൈവ | ഏവാസിന് |
 അസിൻ ബ്രഹ്മവർചസം | ബ്രഹ്മവർചസം ച |
 ബ്രഹ്മവർചമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം | ച സമീചീ |
 സമീചീ ദധാതി | സമീചീ ഇതി സമീചീ | 16 (50/58)

T.S.2.3.3.3 - Kramam

ദധാത്യഗ്നീഷോമീയം | അഗ്നീഷോമീയമേകാദശകപാലം |
 അഗ്നീഷോമീയമിത്യഗ്നീ-സോമീയം | ഏകാദശകപാലം നിഃ |

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । നിർ വപേത് । വപേദ്
 യം । യം കാമഃ । കാമോ ന । നോപനമേത് । ഉപനമേദാഗേയഃ ।
 ഉപനമേദിത്യുപ-നമേത് । ആഗേയോ വൈ । വൈ ബ്രാഹ്മണം ।
 ബ്രാഹ്മണം സഃ । സ സോമം । സോമം പിബതി । പിബതി
 സ്വാം । സ്വാമേവ । ഏവ ദേവതാം । ദേവതാഽ സോന ।
 സോന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ । ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന । ഉപ ധാവതി । ധാവതി സാ । സൈവ ।
 ഏവൈനം । ഏനം കാമേന । കാമേന സം । സമർദ്ധയതി ।
 അർദ്ധയത്യുപ । ഉപൈനം । ഏനം കാമഃ । കാമോ നമതി ।
 നമത്യഗ്നിഷോമീയം । അഗ്നിഷോമീയമഷ്ടാകപാലം ।
 അഗ്നിഷോമീയമിത്യഗ്നി - സോമീയം । അഷ്ടാകപാലം നിഃ ।
 അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । നിർ വപേത് । വപേദ്
 ബ്രഹ്മവർചസകാമഃ । ബ്രഹ്മവർചസകാമോ ഽഗ്നിഷോമഃ ।
 ബ്രഹ്മവർചസകാമ ഇതി ബ്രഹ്മവർചസ - കാമഃ ।
 അഗ്നിഷോമാവേവ । അഗ്നിഷോമാവിത്യഗ്നി - സോമഃ ।
 ഏവ സോന । സോന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ ।
 ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ-ധേയേന । ഉപ ധാവതി । ധാവതി താ ।
 താവേവ । ഏവാസിന് । അസിൻ ബ്രഹ്മവർചസം ।

ബ്രഹ്മവർചസം ധത്തഃ | ബ്രഹ്മവർചസമിതി

ബ്രഹ്മ - വർചസം | ധത്തോ ബ്രഹ്മവർചസീ |

ബ്രഹ്മവർചസ്യേവ | ബ്രഹ്മവർചസീതി ബ്രഹ്മ - വർചസീ |

ഏവ ഭവതി | 17 (50/61)

T.S.2.3.3.4 - Kramam

ഭവതി യത് | യദഷ്ടാകപാലഃ | അഷ്ടാകപാലസ്മൈന |

അഷ്ടാകപാല ഇത്യഷ്ടാ - കപാലഃ | തേനാഗ്നേയഃ |

ആഗ്നേയോ യത് | യച്ഛ്യാമാകഃ | ശ്യാമാക സ്മൈന |

തേന സൗമ്യഃ | സൗമ്യഃ സമൃദ്ധ്യൈ | സമൃദ്ധ്യൈ സോമായ |

സമൃദ്ധ്യാ ഇതി സം - ഋദ്ധ്യൈ | സോമായ വാജിനേ |

വാജിനേ ശ്യാമാകം | ശ്യാമാകം ചരും | ചരും നിഃ |

നിർ വപേത് | വപേദ് യഃ | യഃ ക്ലൈബ്യാത് | ക്ലൈബ്യാദ്

ബിഭീയാത് | ബിഭീയാദ് രേതഃ | രേതോ ഹി | ഹി വൈ |

വാ ഏതസ്മാത് | ഏതസ്മാദ് വാജിനം | വാജിനമപക്രാമതി |

അപക്രാമത്യഥ | അപക്രാമതീത്യപ - ക്രാമതി | അഥൈഷഃ |

ഏഷ ക്ലൈബ്യാത് | ക്ലൈബ്യാദ് ബിഭായ | ബിഭായ സോമം |

സോമമേവ | ഏവ വാജിനം | വാജിനം സ്വേന |

സ്വേന ഭാഗധേയേന | ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി

ഭാഗ - ധേയേന | ഉപ ധാവതി | ധാവതി സം | സം ഏവ |

ഏ॒വാ॒സ്മി॒ന് | അ॒സ്മി॒ൻ രേ॒തഃ | രേ॒തോ॒ വാ॒ജി॒നം |
വാ॒ജി॒നം ദ॒ധാ॒തി | ദ॒ധാ॒തി ന | ന ക്ലീ॒ബഃ | ക്ലീ॒ബോ ദ॒വതി |
ദ॒വതി ബ്രാ॒ഹ്മണ॒സ്തൃ॒തും | ബ്രാ॒ഹ്മണ॒സ്തൃ॒തുമേ॒കാദ॒ശക॒പാലം |
ബ്രാ॒ഹ്മണ॒സ്തൃ॒തുമി॒തി ബ്രാ॒ഹ്മണഃ - പ॒ത്യം | ഏ॒കാദ॒ശക॒പാലം
നിഃ | ഏ॒കാദ॒ശക॒പാല॒മിത്യേ॒കാദ॒ശ - ക॒പാലം | നിർ വ॒പേത് |
വ॒പേദ് ഗ്രാ॒മകാ॒മഃ ( ) | ഗ്രാ॒മകാ॒മോ ബ്രാ॒ഹ്മണഃ |
ഗ്രാ॒മകാ॒മ ഇ॒തി ഗ്രാ॒മ - കാ॒മഃ | 18 (50/57)

T.S.2.3.3.5 - Kramam

ബ്രാ॒ഹ്മണ॒സ്തൃ॒തിം | പ॒തിമേ॒വ | ഏ॒വ സ്വേ॒ന |
സ്വേ॒ന ഭാ॒ഗധേ॒യേന | ഭാ॒ഗധേ॒യേനോ॒പ | ഭാ॒ഗധേ॒യേനേ॒തി
ഭാ॒ഗ - ധേ॒യേന | ഉ॒പ ധാ॒വതി | ധാ॒വതി സഃ | സ ഏ॒വ |
ഏ॒വാ॒സ്മൈ॒ | അ॒സ്മൈ॒ സ॒ജാ॒താൻ | സ॒ജാ॒താൻ പ്ര |
സ॒ജാ॒താനി॒തി സ - ജാ॒താൻ | പ്ര യ॒ച്ഛതി | യ॒ച്ഛതി ഗ്രാ॒മീ |
ഗ്രാ॒മ്യേ॒വ | ഏ॒വ ദ॒വതി | ദ॒വതി ഗ॒ണ॒വതീ | ഗ॒ണ॒വതീ
യാ॒ജ്യാ॒നു॒വാക്യേ॒ | ഗ॒ണ॒വതീ ഇ॒തി ഗ॒ണ - വ॒തീ |
യാ॒ജ്യാ॒നു॒വാക്യേ॒ ദ॒വതഃ | യാ॒ജ്യാ॒നു॒വാക്യേ॒ ഇ॒തി
യാ॒ജ്യാ-അ॒നു॒വാക്യേ॒ | ദ॒വതഃ സ॒ജാ॒തൈഃ | സ॒ജാ॒തൈരേ॒വ |
സ॒ജാ॒തൈരി॒തി സ - ജാ॒തൈഃ | ഏ॒വൈ॒നം |

ഏ॒നം ഗ॒ണ॒വ॒ന്തം । ഗ॒ണ॒വ॒ന്തം ക॒രോ॒തി । ഗ॒ണ॒വ॒ന്ത॒മി॒തി
 ഗ॒ണ - വ॒ന്തം । ക॒രോ॒ത്യേ॒താം । ഏ॒താമേ॒വ । ഏ॒വ നിഃ ।
 നിർ വ॒പേത് । വ॒പേദ് യഃ । യഃ കാ॒മയേ॑ത । കാ॒മയേ॑ത
 ബ്ര॒ഹ്മ॑ൻ । ബ്ര॒ഹ്മ॑ൻ. വി॒ശം । വി॒ശം ി॒വി । വി നാ॒ശയേ॑യം ।
 നാ॒ശയേ॑യ॒മി॒തി । ഇ॒തി മാ॒രുതീ॑ । മാ॒രുതീ॑ യാജ്യാ॒നുവാ॒ക്യേ॑ ।
 മാ॒രുതീ॑ ഇ॒തി മാ॒രുതീ॑ । യാജ്യാ॒നുവാ॒ക്യേ॑ കു॒ര്യാത് ।
 യാജ്യാ॒നുവാ॒ക്യേ॑ ഇ॒തി യാജ്യാ - അ॒നുവാ॒ക്യേ॑ ।
 കു॒ര്യാദ് ബ്ര॒ഹ്മ॑ൻ । ബ്ര॒ഹ്മ॑ന്നേ॒വ । ഏ॒വ വി॒ശം । വി॒ശം ി॒വി ।
 വി നാ॒ശയ॑തി । നാ॒ശയ॑തീ॒തി നാ॒ശയ॑തി ॥ 19 (43/51)

(തേജഃ - സമീചീ - ബ്രഹ്മവർചസ്യേവ - ഗ്രാമകാമ -
 സ്തീചതാരിശ്ശ) (A3)

T.S.2.3.4.1 - Kramam

അ॒ര്യം॑ണേ ച॒രും । ച॒രും നിഃ । നിർ വ॒പേത് ।
 വ॒പേത് സു॒വർഗ॑കാമഃ । സു॒വർഗ॑കാമോ ഽസൗ ।
 സു॒വർഗ॑കാമ ഇ॒തി സു॒വർഗ॑ - കാമഃ । അ॒സൗ വൈ ।
 വാ ആ॒ദി॒ത്യഃ । ആ॒ദി॒ത്യോ ഽര്യ॑മാ । അ॒ര്യ॑മാ ഽര്യ॑മണം ।
 അ॒ര്യ॑മണമേ॒വ । ഏ॒വ സ്വേ॑ന । സ്വേ॑ന ഭാ॒ഗധേ॑യേന ।
 ഭാ॒ഗധേ॑യേനോ॒പ । ഭാ॒ഗധേ॑യേനേ॒തി ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേന ।

ഉപ ധാവതി । ധാവതി സഃ । സ ഏവ । ഏവൈനം । ഏനഃ
 സുവർഗം । സുവർഗം ലോകം । സുവർഗമിതി സുവഃ - ഗം ।
 ലോകം ഗമയതി । ഗമയത്യര്യംണേ । അര്യംണേ ചരും । ചരും
 നിഃ । നിർ വപേത് । വപേദ് യഃ । യഃ കാമയേത । കാമയേത
 ദാനകാമാഃ । ദാനകാമാ മേ । ദാനകാമാ ഇതി ദാന - കാമാഃ ।
 മേ പ്രജാഃ । പ്രജാഃ സ്യൂഃ । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ । സ്യൂരിതി ।
 ഇത്യസൗ । അസൗ വൈ । വാ ആദിത്യഃ । ആദിത്യോ ടര്യമാ ।
 അര്യമാ യഃ । യഃ ഖലു । ഖലു വൈ । വൈ ദദാതി ।
 ദദാതി സഃ । സോ ടര്യമാ । അര്യമാടര്യമണം । അര്യമണമേവ ।
 ഏവ സ്വേന । സ്വേന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ ।
 ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപ ധാവതി ।
 ധാവതി സഃ । സ ഏവ । ഏവാസ്മൈ ॥ 20 (50/56)

T.S.2.3.4.2 - Kramam

അസ്മൈ ദാനകാമാഃ । ദാനകാമാഃ പ്രജാഃ । ദാനകാമാ ഇതി
 ദാന - കാമാഃ । പ്രജാഃ കരോതി । പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ ।
 കരോതി ദാനകാമാഃ । ദാനകാമാ അസ്മൈ । ദാനകാമാ ഇതി
 ദാന - കാമാഃ । അസ്മൈ പ്രജാഃ । പ്രജാ ദവന്തി । പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ । ദവന്ത്യര്യംണേ । അര്യംണേ ചരും । ചരും നിഃ ।
 നിർ വപേത് । വപേദ് യഃ । യഃ കാമയേത । കാമയേത സ്വസ്തി ।

ദിതീയ കാണ്ഡ - തൃതീയ പ്രശ്നഃ (T.S. 2.3)

സ്വസ്തി ജനതാം | ജനതാമിയാം | ഇയാമിതി | ഇത്യസൗ |
അസൗ വൈ | വാ ആദിത്യഃ | ആദിത്യോഽര്യമാ |
അര്യമാ ഽര്യമണം | അര്യമണമേവ | ഏവ സ്വേന |
സ്വേന ഭാഗധേയേന | ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി
ഭാഗ - ധേയേന | ഉപ ധാവതി | ധാവതി സഃ | സ ഏവ |
ഏവൈനം | ഏനം തത് | തദ് ഗമയതി | ഗമയതി യത്ര |
യത്ര ജിഗമിഷതി | ജിഗമിഷതീന്ദ്രഃ | ഇന്ദ്രോ വൈ | വൈ
ദേവാനാം | ദേവാനാമാനുജാവരഃ | ആനുജാവര ആസീത് |
ആനുജാവര ഇത്യാനു - ജാവരഃ | ആസീഥ് സഃ |
സ പ്രജാപതിം | പ്രജാപതിമുപ | പ്രജാപതിമിതി
പ്രജാ - പതിം | ഉപാധാവത് | അധാവത് തസ്മൈ |
തസ്മാ ഏതം | ഏതമൈന്ദ്രം | ഐന്ദ്രമാനുഷുകം |
ആനുഷുകമേകാദശകപാലം | ആനുഷുകമിത്യാനു - സുകം |
ഏകാദശകപാലം നിഃ |
ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം |
നിരവപത് | 21 (50/59)

T.S.2.3.4.3 - Kramam

അവപത് തേന | തേനൈവ | ഏവൈനം | ഏനമഗ്രം |
അഗ്രം ദേവതാനാം | ദേവതാനാം പരി | പര്യുണയത് |
അനയദ് ബുദ്ധ്നവതീ | ബുദ്ധ്നവതീ അഗ്രവതീ |

ബൃ॒ദ്ധ്ന॒വ॒തീ॒ ഇ॒തി॒ ബൃ॒ദ്ധ്ന॒ - വ॒തീ॒ । അ॒ഗ്ര॒വ॒തീ॒
 യാ॒ജ്ഞാ॒നു॒വാ॒ക്യേ॒ ॥ അ॒ഗ്ര॒വ॒തീ॒ ഇ॒ത്യഗ്ര॒ - വ॒തീ॒ ।
 യാ॒ജ്ഞാ॒നു॒വാ॒ക്യേ॒ അ॒കരോ॑ത് ।
 യാ॒ജ്ഞാ॒നു॒വാ॒ക്യേ॒ ഇ॒തി॒ യാ॒ജ്ഞാ॒ - അ॒നു॒വാ॒ക്യേ॒ ॥ അ॒കരോ॑ദ്
 ബൃ॒ദ്ധ്നാ॑ത് । ബൃ॒ദ്ധ്നാ॑ദേ॒വ । ഏ॒വൈ॒നം । ഏ॒നമ॑ഗ്രം ।
 അ॒ഗ്രം പ॑രി । പ॒ര്യ॒ണ॒യത് । അ॒ന॒യദ് യഃ॑ । യോ॒ രാ॒ജ॒ന്യഃ॑ ।
 രാ॒ജ॒ന്യ ആ॒നു॒ജാ॒വരഃ॑ । ആ॒നു॒ജാ॒വരഃ॑ സ്യാ॑ത് । ആ॒നു॒ജാ॒വര
 ഇ॒ത്യാ॒നു - ജാ॒വരഃ॑ । സ്യാ॑ത് ത॒സ്മൈ॑ । ത॒സ്മാ॑ ഏ॒തം ।
 ഏ॒തമൈ॒ന്ദ്രം । ഐ॒ന്ദ്രമാ॑നു॒ഷ്ടം ।
 ആ॒നു॒ഷ്ടക॑മേ॒കാദ॑ശക॒പാലം॑ । ആ॒നു॒ഷ്ടക॑മി॒ത്യാ॒നു-സ്യ॑കം ।
 ഏ॒കാദ॑ശക॒പാലം॑ നിഃ ।
 ഏ॒കാദ॑ശക॒പാല॑മി॒ത്യേ॒കാദ॑ശ - ക॒പാലം॑ । നി॒ർ വ॑പേത് ।
 വ॒പേദി॑ന്ദ്രം । ഇ॒ന്ദ്രമേ॒വ । ഏ॒വ സ്വേ॑ന । സ്വേ॑ന ഭാ॒ഗധേ॑യേ॒ന ।
 ഭാ॒ഗധേ॑യേ॒നോപ॑ । ഭാ॒ഗധേ॑യേ॒നേതി॑ ഭാ॒ഗ - ധേ॑യേ॒ന । ഉപ॑
 ധാ॒വതി॑ । ധാ॒വതി॑ സഃ॑ । സ ഏ॒വ । ഏ॒വൈ॒നം । ഏ॒നമ॑ഗ്രം ।
 അ॒ഗ്രം സ॑മാ॒നാനാ॑ം । സ॑മാ॒നാനാ॑ം പ॑രി । പ॑രി ണ॒യതി॑ ।
 ന॒യതി॑ ബൃ॒ദ്ധ്ന॒വ॒തീ॒ । ബൃ॒ദ്ധ്ന॒വ॒തീ॒ അ॒ഗ്ര॒വ॒തീ॒ ।
 ബൃ॒ദ്ധ്ന॒വ॒തീ॒ ഇ॒തി॒ ബൃ॒ദ്ധ്ന॒ - വ॒തീ॒ । അ॒ഗ്ര॒വ॒തീ॒
 യാ॒ജ്ഞാ॒നു॒വാ॒ക്യേ॒ ॥ അ॒ഗ്ര॒വ॒തീ॒ ഇ॒ത്യഗ്ര॒ - വ॒തീ॒ ।

യാജ്യാനുവാക്യേ ദവതഃ | യാജ്യാനുവാക്യേ ഇതി
 യാജ്യാ-അനുവാക്യേ | ദവതോ ബുദ്ധ്നാത് | ബുദ്ധ്നാദേവ |
 ഏവൈനം | ഏനമഗ്രം | അഗ്രം പരി | 22 (50/60)

T.S.2.3.4.4 - Kramam

പരി ണയതി | നയത്യാനുഷ്ടുകഃ | ആനുഷ്ടുകോ ദവതി |
 ആനുഷ്ടുക ഇത്യാനു - സുകഃ | ദവത്യേഷാ | ഏഷാഹി |
 ഹ്യേതസ്യ | ഏതസ്യ ദേവതാ | ദേവതാ യഃ |
 യ ആനുജാവരഃ | ആനുജാവരഃ സമൃദ്ധ്യേ |
 ആനുജാവര ഇത്യാനു - ജാവരഃ | സമൃദ്ധ്യേ യഃ |
 സമൃദ്ധ്യാ ഇതി സം - ഋദ്ധ്യേ | യോ ബ്രാഹ്മണഃ | ബ്രാഹ്മണ
 ആനുജാവരഃ | ആനുജാവരഃ സ്യാത് | ആനുജാവര
 ഇത്യാനു - ജാവരഃ | സ്യാത് തസ്മൈ | തസ്മാ ഏതം |
 ഏതം ബാർഹസ്വത്യം | ബാർഹസ്വത്യമാനുഷ്ടുകം |
 ആനുഷ്ടുകം ചരും | ആനുഷ്ടുകമിത്യാനു - സുകം |
 ചരും നിഃ | നിർവപേത് | വപേദ് ബൃഹസ്വതി |
 ബൃഹസ്വതിമേവ | ഏവ സ്വേന | സ്വേന ഭാഗധേയേന |
 ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന |
 ഉപ ധാവതി | ധാവതി സം | സം ഏവ | ഏവൈനം |
 ഏനമഗ്രം | അഗ്രം സമാനാനാം | സമാനാനാം പരി |

പരി ണയതി । നയതി ബുദ്ധ്നവതീ । ബുദ്ധ്നവതീ
അഗ്രവതീ । ബുദ്ധ്നവതീ ഇതി ബുദ്ധ്ന - വതീ ।
അഗ്രവതീ യാജ്യാനുവാക്യേ । അഗ്രവതീ ഇത്യഗ്ര - വതീ ।
യാജ്യാനുവാക്യേ ദവതഃ । യാജ്യാനുവാക്യേ ഇതി
യാജ്യാ-അനുവാക്യേ । ദവതോ ബുദ്ധ്നാത് । ബുദ്ധ്നാദേവ ।
ഏവൈനം । ഏനമഗ്രം । അഗ്രം പരി । പരി ണയതി ।
നയത്യാനുഷ്ടുകഃ । ആനുഷ്ടുകോ ദവതി । ആനുഷ്ടുക
ഇത്യാനു - സ്തുകഃ । ദവത്യേഷാ । ഏഷാ ഹി । ഹ്യേതസ്യ ( ) ।
ഏതസ്യ ദേവതാ । ദേവതാ യഃ । യ ആനുജാവരഃ ।
ആനുജാവരഃ സമൃദ്ധ്യേ । ആനുജാവര ഇത്യാനു - ജാവരഃ ।
സമൃദ്ധ്യാ ഇതി സം - ള്ലദ്ധ്യേ ॥ 23 (54/65)

(ഏവ - നിര - ഗ്ര - മേതസ്യ - ചത്വാരി ച) (A4)

T.S.2.3.5.1 - Kramam

പ്രജാപതേസ്ത്രയസ്ത്രിച്ശത് । പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ - പതേഃ ।
ത്രയസ്ത്രിച്ശദ് ദുഹിതരഃ । ത്രയസ്ത്രിച്ശദിതി
ത്രയഃ - ത്രിച്ശത് । ദുഹിതർ ആസന് । ആസൻ താഃ ।
താഃ സോമായ । സോമായ രാജേണ । രാജേണ ദദാത് ।
അദദാത് താസാം । താസാച്ഛ് രോഹിണീം । രോഹിണീമുപ ।
ഊപൈത് । ഐത് താഃ । താ ഹൗർഷ്യന്തീഃ । ഹൗർഷ്യന്തീഃ

ദിതീയ കാണ്ഡേ - തൃതീയ പ്രശ്നഃ (T.S. 2.3)

പുനഃ | പുനരഗച്ഛൻ | അഗച്ഛൻ താഃ | താ അനു | അന്വൈത് |
ഐത് താഃ | താഃ പുനഃ | പുനരയാചത | അയാചത താഃ |
താ അസ്മൈ | അസ്മൈ ന | ന പുനഃ | പുനരദദാത് |
അദദാത് സഃ | സോഽബ്രവീത് | അബ്രവീദ്യതം | ഋതമീഷ |
അമീഷ യഥാ | യഥാ സമാവച്ഛഃ | സമാവച്ഛ ഉപൈഷ്യാമി |
സമാവച്ഛ ഇതി സമാവത് - ശഃ | ഉപൈഷ്യാമ്യഥ |
ഉപൈഷ്യാമീത്യുപ - ഏഷ്യാമി | അഥ തേ | തേ പുനഃ |
പുനർ ദാസ്യാമി | ദാസ്യാമീതി | ഇതി സഃ | സ ഋതം |
ഋതമാമീത് | ആമീത് താഃ | താ അസ്മൈ | അസ്മൈ പുനഃ |
പുനരദദാത് | അദദാത് താസാം | താസാം രോഹിണീം |
രോഹിണീമേവ | ഏവോപ | ഉപൈത് | **24 (50/54)**

T.S.2.3.5.2 - Kramam

ഐത് തം | തം യക്ഷ്മഃ | യക്ഷ്മ ആർഹത് | ആർഹദ്
രാജാനം | രാജാനം യക്ഷ്മഃ | യക്ഷ്മ ആരത് | ആരദിതി |
ഇതി തത് | തദ് രാജയക്ഷ്മസ്യ | രാജയക്ഷ്മസ്യ ജന്മ |
രാജയക്ഷ്മസ്യേതി രാജ - യക്ഷ്മസ്യ | ജന്മ യത് |
യത് പാപീയാൻ | പാപീയാനദവത് | അദവത് തത് |
തത് പാപയക്ഷ്മസ്യ | പാപയക്ഷ്മസ്യ യത് |
പാപയക്ഷ്മസ്യേതി പാപ - യക്ഷ്മസ്യ | യജ്ജായാദഃ |

ജായാഭ്യോ ഽവിന്ദത് | അവിന്ദത് തത് | തജ്ജായേന്യസ്യ |
 ജായേന്യസ്യ യഃ | യ ഏവം | ഏവമേതേഷാം | ഏതേഷാം
 യക്ഷമാണാം | യക്ഷമാണാം ജന്മ | ജന്മ വേദ | വേദ ന |
 നൈനം | ഏനമേതേ | ഏതേ യക്ഷമാഃ | യക്ഷമാ വിന്ദന്തി |
 വിന്ദന്തി സഃ | സ ഏതാഃ | ഏതാ ഏവ | ഏവ നമസ്യന് |
 നമസ്യന്നുപ | ഉപാധാവത് | അധാവത് താഃ |
 താ അബ്രൂവന് | അബ്രൂവൻ വരം | വരം വൃണാമഹൈ |
 വൃണാമഹൈ സമാവചഃ | സമാവച ഏവ |
 സമാവച ഇതി സമാവത് - ശഃ | ഏവ നഃ | ന ഉപ | ഉപായഃ |
 അയ ഇതി | ഇതി തസ്മൈ | തസ്മാ ഏതം |
 ഏതമാദിത്യം | 25 (50/53)

T.S.2.3.5.3 - Kramam

ആദിത്യം ചരും | ചരും നിഃ | നിർവപന് | അവപൻ തേന |
 തേനൈവ | ഏവൈനം | ഏനം പാപാത് | പാപാത് സ്രാമാത് |
 സ്രാമാദമുഞ്ചന് | അമുഞ്ചൻ. യഃ | യഃ പാപയക്ഷ്മഗൃഹീതഃ |
 പാപയക്ഷ്മഗൃഹീതഃ സ്യാത് | പാപയക്ഷ്മഗൃഹീത ഇതി
 പാപയക്ഷ്മ - ഗൃഹീതഃ | സ്യാത് തസ്മൈ | തസ്മാ ഏതം |
 ഏതമാദിത്യം | ആദിത്യം ചരും | ചരും നിഃ | നിർ വപേത് |
 വപേദാദിത്യാൻ | ആദിത്യാനേവ | ഏവ സ്വേന |

സ്വേന ഭാഗധേയേന | ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന | ഉപ ധാവതി | ധാവതി തേ | ത ഏവ |
 ഏവൈനം | ഏനം പാപാത് | പാപാമ് സ്രാമാത് | സ്രാമാൻ
 മുഞ്ചന്തി | മുഞ്ചന്ത്യമാവാസ്യായാം | അമാവാസ്യായാം നിഃ |
 അമാവാസ്യായാമിത്യമാ - വാസ്യായാം | നിർ വപേത് |
 വപേദമും | അമുമേവ | ഏവൈനം | ഏനമാപ്യായമാനം |
 ആപ്യായമാനമനു | ആപ്യായമാനമിത്യാ - പ്യായമാനം |
 അനാ | ആ പ്യായയതി | പ്യായയതി നവോനവഃ |
 നവോനവോ ഭവതി | നവോനവ ഇതി നവഃ - നവഃ |
 ഭവതി ജായമാനഃ | ജായമാന ഇതി | ഇതി പുരോനുവാക്യാ |
 പുരോനുവാക്യാ ഭവതി | പുരോനുവാക്യേതി
 പുരഃ-അനുവാക്യാ | ഭവത്യായുഃ | ആയുരേവ | ഏവാസ്മിൻ |
 അസ്മിൻ തയാ | തയാ ദധാതി ( ) | ദധാതി യം | യമാദിത്യഃ |
 ആദിത്യാ അച്ശം | അച്ശുമാപ്യായയന്തി |
 ആപ്യായയന്തീതി | ആപ്യായയന്തീത്യാ - പ്യായയന്തി |
 ഇതി യാജ്യാ | യാജ്യാ | ഐവ | ഏവൈനം | ഏനമേതയാ |
 ഏതയാ പ്യായയതി | പ്യായയന്തീതി പ്യായയതി || 26 (63/70)
 (ഏവോപൈ - ത - മസ്മിൻ - ത്രയോദശച) (A5)

T.S.2.3.6.1 - Kramam

പ്രജാപതിർ ദേവേഭ്യഃ । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ ।
 ദേവേഭ്യോഽന്നാഭ്യം । അന്നാഭ്യം വ്യാദിശത് ।
 അന്നാഭ്യമിത്യുന - അഭ്യം । വ്യാദിശമ് സഃ । വ്യാദിശദിതി
 വി-ആദിശത് । സോഽബ്രവീത് । അബ്രവീദ് യത് । യദിമാൻ ।
 ഇമാൻ ലോകാൻ । ലോകാനഭി । അഭ്യതിരിച്യാതൈ ।
 അതിരിച്യാതൈ തത് । അതിരിച്യാതാ ഇത്യതി-രിച്യാതൈ ।
 തന്മമ । മമാസത് । അസദിതി । ഇതി തത് । തദിമാൻ ।
 ഇമാൻ ലോകാൻ । ലോകാനഭി । അഭ്യതി । അത്യരിച്യത ।
 അരിച്യതേന്ദ്രം । ഇന്ദ്രഃ രാജാനം । രാജാനമിന്ദ്രം ।
 ഇന്ദ്രമധിരാജം । അധിരാജമിന്ദ്രം । അധിരാജാമിത്യധി-രാജം ।
 ഇന്ദ്രഃ സ്വരാജാനം । സ്വരാജാനം തതഃ । സ്വരാജാനമിതി
 സ്വ - രാജാനം । തതോ വൈ । വൈ സഃ । സ ഇമാൻ । ഇമാൻ
 ലോകാൻ । ലോകാഃ ശ്രേയധാ । ശ്രേധാ ദുഹത് । അദുഹത്
 തത് । തത് ത്രിധാതോഃ । ത്രിധാതോ സ്രിധാതുത്വം ।
 ത്രിധാതോരിതി ത്രി - ധാതോഃ । ത്രിധാതുത്വം യം ।
 ത്രിധാതുത്വമിതി ത്രിധാതു - ത്വം । യം കായേത ।
 കായേതാന്നാഭഃ । അന്നാഭഃ സ്യാത് । അന്നാഭ
 ഇത്യുന - അഭഃ । സ്യാദിതി । ഇതി തസ്മൈ । തസ്മാ ഏതം ।

ഏതം ത്രിയാതും । ത്രിയാതും നിഃ । ത്രിയാതുമിതി

ത്രി - യാതും । നിർ വപേത് । വപേദിന്ദ്രായ ।

ഇന്ദ്രായ രാജേണ । രാജേണ പുരോധാശം ।

പുരോധാശമേകാദശകപാലം । 27 (50/60)

T.S.2.3.6.2 - Kramam

ഏകാദശകപാലമിന്ദ്രായ ।

ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ-കപാലം । ഇന്ദ്രായാധിരാജായ ।

അധിരാജായേന്ദ്രായ । അധിരാജായേത്യധി - രാജായ ।

ഇന്ദ്രായ സ്വരാജേണ । സ്വരാജേണ ധം ।

സ്വരാജേണ ഇതി സ്വ - രാജേണ । അയം വൈ । വാ ഇന്ദ്രഃ ।

ഇന്ദ്രോ രാജാ । രാജാധം । അയമിന്ദ്രഃ । ഇന്ദ്രോ ധിരാജഃ ।

അധിരാജോ ധസൗ । അധിരാജ ഇത്യധി - രാജഃ ।

അസാവിന്ദ്രഃ । ഇന്ദ്രഃ സ്വരാജ് । സ്വരാധിമാൻ । സ്വരാധിതി

സ്വ - രാജ് । ഇമാനേവ । ഏവ ലോകാൻ । ലോകാൻമ് സ്വേന ।

സ്വേന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ । ഭാഗധേയേനേതി

ഭാഗ - ധേയേന । ഉപ ധാവതി । ധാവതി തേ । ത ഏവ ।

ഏവാസ്മൈ । അസ്മൈ അന്നം । അന്നം പ്ര । പ്ര യച്ഛന്തി ।

യച്ഛന്ത്യുന്നാദഃ । അന്നാദ ഏവ । അന്നാദ ഇത്യുന - അദഃ ।

ഏവ ഭവതി । ഭവതി യഥാ । യഥാ വമ്സേന । വമ്സേന

പ്രത്താം । പ്രത്താം ഗാം । ഗാം ദൂഹേ । ദൂഹ ഏവം ।

ഏവമേവ | ഏവേമാൻ | ഇമാൻ ലോകാൻ | ലോകാൻ
 പ്രത്താൻ | പ്രത്താൻ കാമം | കാമമന്നാദ്യം | അന്നാദ്യം
 ദുഹേ | അന്നാദ്യമിത്യന്ന - അദ്യം | ദുഹ ഉത്താനേഷു |
 ഉത്താനേഷു കപാലേഷു | ഉത്താനേഷിത്യുത് - താനേഷു |
 കപാലേഷധി | അധി ശ്രയതി | ശ്രയത്യയാതയാമത്വായ |
 അയാതയാമത്വായ ത്രയഃ |
 അയാതയാമത്വായേത്യയാതയാമ - ത്വായ |
 ത്രയഃ പുരോഡാശാഃ | പുരോഡാശാ ഭവന്തി | ഭവന്തി
 ത്രയഃ ( ) | ത്രയ ഇമേ | ഇമേ ലോകാഃ | ലോകാ ഏഷാം |
 ഏഷാം ലോകാനാം | ലോകാനാമാപ്തേ | ആപ്താ ഉത്തര
 ഉത്തരഃ | ഉത്തര ഉത്തരോ ജായാൻ | ഉത്തര ഉത്തര
 ഇത്യുത്തരഃ - ഉത്തരഃ | ജായാൻ ഭവതി | ഭവത്യേവം |
 ഏവമിവ | ഇവ ഹി | ഹീമേ | ഇമേ ലോകാഃ | ലോകാഃ
 സമൃദ്ധ്യേ | സമൃദ്ധ്യേ സർവേഷാം | സമൃദ്ധ്യാ ഇതി
 സം - ഋദ്ധ്യേ | സർവേഷാമഭിഗമയൻ | അഭിഗമയന്നവ |
 അഭിഗമയന്നിത്യഭി - ഗമയൻ | അവ ദൃതി |
 ദൃത്യുചരംബട്കാരം | അചരംബട്കാരം വൃത്യാസം |
 അചരംബട്കാരമിത്യുചരംബട് - കാരം | വൃത്യാസമനു |
 വൃത്യാസമിതി വി - അത്യാസം | അന്യാഹ |

ആഹാനിർദാഹായ | അനിർദാഹായേത്യനിഃ - ദാഹായ || 28

(76/91) (പുരോധാശം - ത്രയഃ - ഷഡിഷ്ശതിശ്ച) (A6)

T.S.2.3.7.1 - Kramam

ദേവാസുരാഃ സംയത്താഃ | ദേവാസുരാ ഇതി
 ദേവ - അസുരാഃ | സംയത്താ ആസന് | സംയത്താ
 ഇതി സം - യത്താഃ | ആസൻ താൻ | താൻ ദേവാൻ |
 ദേവാനസുരാഃ | അസുരാ അജയന് | അജയൻ തേ |
 തേ ദേവാഃ | ദേവാഃ പരാജിഗ്യാനാഃ |
 പരാജിഗ്യാനാ അസുരാണാം | പരാജിഗ്യാനാ ഇതി
 പരാ - ജിഗ്യാനാഃ | അസുരാണാം വൈശ്യം | വൈശ്യമുപ |
 ഉപായന് | ആയൻ തേഭ്യഃ | തേഭ്യ ഇന്ദ്രിയം | ഇന്ദ്രിയം
 വീര്യം | വീര്യമപ | അപാക്രാമത് | അക്രാമത് തത് |
 തദിന്ദ്രഃ | ഇന്ദ്രോഽചായത് | അചായത് തത് | തദനു | അനപ |
 അപാക്രാമത് | അക്രാമത് തത് | തദവരൂധം | അവരൂധം ന |
 അവരൂധമിത്യവ - രൂധം | നാശക്ലോത് | അശക്ലോത് തത് |
 തദസ്മാത് | അസ്മാദഭ്യർദ്ധഃ | അഭ്യർദ്ധോ ചരത് |
 അഭ്യർദ്ധ ഇത്യഭി - അർദ്ധഃ | അചരത് സം | സ പ്രജാപതിം |
 പ്രജാപതിമുപ | പ്രജാപതിമിതി പ്രജാ - പതിം | ഉപാധാവത് |
 അധാവത് തം | തമേതയാ | ഏതയാ സർവപൃഷ്ടയാ |

സർവപൃഷ്ഠയാ യാജയത് | സർവപൃഷ്ഠയേതി
 സർവ - പൃഷ്ഠയാ | യാജയത് തയാ | തയൈവ |
 ഏവാസിന് | അസിന്നിന്ദ്രിയം | ഇന്ദ്രിയം വീര്യം |
 വീര്യമദധാത് | അദധാദ് യഃ | യ ഇന്ദ്രിയകാമഃ | ഇന്ദ്രിയകാമോ
 വീര്യകാമഃ | ഇന്ദ്രിയകാമ ഇതീന്ദ്രിയ - കാമഃ | 29 (50/58)

T.S.2.3.7.2 - Kramam

വീര്യകാമഃ സ്യാത് | വീര്യകാമ ഇതി വീര്യ - കാമഃ |
 സ്യാത് തം | തമേതയാ | ഏതയാ സർവപൃഷ്ഠയാ |
 സർവപൃഷ്ഠയാ യാജയേത് | സർവപൃഷ്ഠയേതി
 സർവ - പൃഷ്ഠയാ | യാജയേദേതാഃ | ഏതാ ഏവ |
 ഏവ ദേവതാഃ | ദേവതാഃ സ്വേന | സ്വേന ഭാഗധേയേന |
 ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന |
 ഉപ ധാവതി | ധാവതി താഃ | താ ഏവ | ഏവാസിന് |
 അസിന്നിന്ദ്രിയം | ഇന്ദ്രിയം വീര്യം | വീര്യം ദധതി |
 ദധതി യത് | യദിന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രായ രാമന്തരായ | രാമന്തരായ
 നിർവപതി | രാമന്തരായേതി രാമം - തരായ | നിർവപതി
 യത് | നിർവപതീതി നിഃ - വപതി | യദേവ | ഏവാഗ്നേഃ |
 അഗ്നേസ്തേജഃ | തേജസ്തത് | തദേവ | ഏവാവ | അവ രുന്ധേ |
 രുന്ധേ യത് | യദിന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രായ ബാർഹതായ |

ബാർഹതായ യത് | യദേവ | ഏവേന്ദ്രസ്യ | ഇന്ദ്രസ്യ തേജഃ |
 തേജസ്തത് | തദേവ | ഏവാവ | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ യത് |
 യദിന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രായ വൈരുപായ | വൈരുപായ യത് |
 യദേവ | ഏവ സവിതുഃ | സവിതുസ്തേജഃ | തേജസ്തത് |
 തദേവ | 30 (50/55)

T.S.2.3.7.3 - Kramam

ഏവാവ | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ യത് | യദിന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രായ
 വൈരാജായ | വൈരാജായ യത് | യദേവ | ഏവ ധാതുഃ |
 ധാതു സ്തേജഃ | തേജസ്തത് | തദേവ | ഏവാവ | അവ രുന്ധേ |
 രുന്ധേ യത് | യദിന്ദ്രായ | ഇന്ദ്രായ ശാക്വരായ | ശാക്വരായ
 യത് | യദേവ | ഏവ മരുതാം | മരുതാം തേജഃ | തേജ സ്തത് |
 തദേവ | ഏവാവ | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ യത് | യദിന്ദ്രായ |
 ഇന്ദ്രായ ദൈവതായ | ദൈവതായ യത് | യദേവ |
 ഏവ ബൃഹസ്പതേഃ | ബൃഹസ്പതേസ്തേജഃ | തേജസ്തത് | തദേവ |
 ഏവാവ | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ ഏതാവന്തി | ഏതാവന്തി
 വൈ | വൈ തേജാഽസി | തേജാഽസി താനി | താന്യേവ |
 ഏവാവ | അവ രുന്ധേ | രുന്ധേ ഉത്താനേഷു | ഉത്താനേഷു
 കപാലേഷു | ഉത്താനേഷിത്യുത് - താനേഷു | കപാലേഷാധി |

അധി ശ്രയതി । ശ്രയത്യുതായാമതായ । അയാതയാമതായ
 ദ്വാദശകപാലഃ । അയാതയാമതായേത്യുതായാമ - തായ ।
 ദ്വാദശകപാലഃ പുരോഡാശഃ ( ) । ദ്വാദശകപാല ഇതി
 ദ്വാദശ - കപാലഃ । പുരോഡാശോ ഭവതി । 31 (50/53)

T.S.2.3.7.3 - Kramam

ഭവതി വൈശ്വദേവതായ । വൈശ്വദേവതായ സമന്തം ।
 വൈശ്വദേവതായേതി വൈശ്വദേവ - തായ । സമന്തം
 പര്യവദ്യതി । സമന്തമിതി സം - അന്തം । പര്യവദ്യതി
 സമന്തം । പര്യവദ്യതീതി പരി - അവദ്യതി । സമന്തമേവ ।
 സമന്തമിതി സം - അന്തം । ഏവേന്ദ്രിയം । ഇന്ദ്രിയം വീര്യം ।
 വീര്യം യജമാനേ । യജമാനേ ദധാതി । ദധാതി വൃത്യാസം ।
 വൃത്യാസമനു । വൃത്യാസമിതി വി - അത്യാസം । അനാഹ ।
 ആഹാനിർദാഹായ । അനിർദാഹായാശഃ ।
 അനിർദാഹായേത്യനിഃ - ദാഹായ । അശഃ ഋഷഭഃ ।
 ഋഷഭോ വൃഷ്ണഃ । വൃഷ്ണിർ ബന്ധുഃ । ബന്ധുഃ സാ ।
 സാ ദക്ഷിണാ । ദക്ഷിണാ വൃഷ്ണതായ । വൃഷ്ണതായൈതയാ ।
 വൃഷ്ണതായേതി വൃഷ്ണ - തായ । ഏതയൈവ । ഏവ യജേത ।
 യജേതാദിശസ്യമാനഃ । അദിശസ്യമാന ഏതാഃ ।
 അദിശസ്യമാന ഇത്യദി - ശസ്യമാനഃ । ഏതാശ്ച । ചേത് ।

ഇദ് വൈ । വാ അസ്യ । അസ്യ ദേവതാഃ । ദേവതാ അന്നം ।
 അന്നമദന്തി । അദന്ത്യദന്തി । അദന്ത്യു । ഉവേവ । ഏവാസ്യ ।
 അസ്യ മനുഷ്യാഃ । മനുഷ്യാ ഇതി മനുഷ്യാഃ ॥ 32 (38/46)
 (ഇന്ദ്രിയകാമഃ - സവിതൃസ്തേജസ്തത് - പൂരോധാശോ -
 ഷ്ടാത്രിശ്ശ്ച) (A7)

T.S.2.3.8.1 - Kramam

രജനോ വൈ । വൈ കൗണ്ഡേയഃ । കൗണ്ഡേയഃ ക്രതുജിതം ।
 ക്രതുജിതം ജാനകിം । ക്രതുജിതമിതി ക്രതു - ജിതം ।
 ജാനകിം ചക്ഷുർവന്യം । ചക്ഷുർവന്യമയാത് ।
 ചക്ഷുർവന്യമിതി ചക്ഷുഃ - വന്യം । അയാത് തസ്മൈ ।
 തസ്മാ ഏതാം । ഏതാമിഷ്ടം । ഇഷ്ടം നിഃ । നിരവപത് ।
 അവപദഗന്ധേ । അഗന്ധേ ദ്രാജസ്യതേ । ദ്രാജസ്യതേ
 പൂരോധാശം । പൂരോധാശമഷ്ടാകപാലം । അഷ്ടാകപാലം
 സൗര്യം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । സൗര്യം ചരും ।
 ചരുമഗന്ധേ । അഗന്ധേ ദ്രാജസ്യതേ । ദ്രാജസ്യതേ
 പൂരോധാശം । പൂരോധാശമഷ്ടാകപാലം । അഷ്ടാകപാലം
 തയാ । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । തയൈവ ।
 ഏവാസിന് । അസിൻ ചക്ഷുഃ । ചക്ഷുരദയാത് ।
 അദയാദ് യഃ । യശ്ചക്ഷുഷ്കാമഃ । ചക്ഷുഷ്കാമഃ സയാത് ।

ചക്ഷുഷാമ ഇതി ചക്ഷുഃ - കാമഃ । സൃാത് തസ്മൈ ।
 തസ്മാ ഏതാം । ഏതാമിഷ്ടീം । ഇഷ്ടീം നിഃ । നിർ വപേത് ।
 വപേദഗന്യേ । അഗന്യേ ഭ്രാജസ്യതേ । ഭ്രാജസ്യതേ
 പുരോധാശം । പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം । അഷ്ടാകപാലം
 സൗര്യം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം । സൗര്യം ചരും ।
 ചരുമഗന്യേ । അഗന്യേ ഭ്രാജസ്യതേ ।
 ഭ്രാജസ്യതേ പുരോധാശം । പുരോധാശമഷ്ടാകപാലം ।
 അഷ്ടാകപാലമഗ്നേഃ । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം ।
 അഗ്നേർ വൈ । വൈ ചക്ഷുഷാ । ചക്ഷുഷാ മനുഷ്യാഃ ।
 മനുഷ്യാ വി । വി പശ്യന്തി । 33 (50/57)

T.S.2.3.8.2 - Kramam

പശ്യന്തി സൂര്യസ്യ । സൂര്യസ്യ ദേവാഃ । ദേവാ അഗ്നിം ।
 അഗ്നിം ച । ചൈവ । ഏവ സൂര്യം । സൂര്യം ച । ച സ്വേന ।
 സ്വേന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ । ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന । ഉപ ധാവതി । ധാവതി തൗ । താവേവ ।
 ഏവാസിന് । അസിൻ ചക്ഷുഃ । ചക്ഷുർ ധത്തഃ ।
 ധത്ത ശ്ചക്ഷുഷാൻ । ചക്ഷുഷാനേവ । ഏവ ഭവതി । ഭവതി
 യത് । യദാഗ്നേയൗ । ആഗ്നേയൗ ഭവതഃ । ഭവതശ്ചക്ഷുഷീ ।
 ചക്ഷുഷീ ഏവ । ചക്ഷുഷീ ഇതി ചക്ഷുഷീ । ഏവാസിന് ।

അ॒സ്മിൻ തത് । തത് പ്ര॒തി । പ്ര॒തി ദ॒ധാതി । ദ॒ധാതി യത് ।
 യഥ് സൗ॒ര്യഃ । സൗ॒ര്യോ നാ॒സികാം । നാ॒സികാം തേന॑ ।
 തേനാ॒ഭിതഃ । അ॒ഭിതഃ സൗ॒ര്യം । സൗ॒ര്യമാ॑ഗ്നേയൗ ।
 ആ॒ഗ്നേയൗ ദ॒വതഃ । ദ॒വത॑സ്തസ്മാ॒ത് । ത॒സ്മാദ॑ഭിതഃ । അ॒ഭിതോ॑
 നാ॒സികാം । നാ॒സികാം ച॑ക്ഷു॒ഷീ । ച॑ക്ഷു॒ഷീ ത॒സ്മാത് ।
 ച॑ക്ഷു॒ഷീ ഇ॒തി ച॑ക്ഷു॒ഷീ । ത॒സ്മാന്നാ॑സികയാ । നാ॒സികയാ॑
 ച॑ക്ഷു॒ഷീ । ച॑ക്ഷു॒ഷീ വി॒ധൃതേ॑ । ച॑ക്ഷു॒ഷീ ഇ॒തി ച॑ക്ഷു॒ഷീ ।
 വി॒ധൃതേ॑ സ॒മാനീ । വി॒ധൃതേ॑ ഇ॒തി വി - ധൃ॒തേ ।
 സ॒മാനീ യാ॑ജ്യാനു॒വാക്യേ॑ । സ॒മാനീ ഇ॒തി സ॒മാനീ ।
 യാ॑ജ്യാനു॒വാക്യേ॑ ദ॒വതഃ । യാ॑ജ്യാനു॒വാക്യേ॑ ഇ॒തി
 യാ॑ജ്യാ - അ॒നുവാ॒ക്യേ॑ । ദ॒വതഃ സ॒മാനം । സ॒മാനം ഹി ( ) ।
 ഹി ച॑ക്ഷുഃ । ച॑ക്ഷുഃ സ॒മൃദ്ധ്യേ॑ । സ॒മൃദ്ധ്യാ ഉ॒ത് । സ॒മൃദ്ധ്യാ
 ഇ॒തി സം - ഋ॒ദ്ധ്യേ॑ । ഉ॒ദു । ഉ॒ത്യം । ത്യം ജാ॒തവേ॑ദസം ।
 ജാ॒തവേ॑ദസം സ॒പ്തം । ജാ॒തവേ॑ദസ॒മിതി॑ ജാ॒ത - വേ॒ദസം ।
 സ॒പ്തം ത്വാ॑ । ത്വാ॑ ഹ॒രിതഃ॑ । ഹ॒രിതോ॑ ര॒ഥേ॑ । ര॒ഥേ ചി॒ത്രം ।
 ചി॒ത്രം ദേ॒വാനാം॑ । ദേ॒വാനാ॑മുത് । ഉ॒ദഗാ॑ത് । അ॒ഗാദ॑നീകം ।
 അ॒നീക॑മിതി । ഇ॒തി പി॒ണ്ഡാൻ॑ । പി॒ണ്ഡാൻ പ്ര॑ । പ്ര യ॒ച്ഛതി॑ ।
 യ॒ച്ഛതി ച॑ക്ഷുഃ । ച॑ക്ഷു॒രേവ॑ । ഏ॒വാസ്മൈ॑ । അ॒സ്മൈ പ്ര॑ ।

പ്ര യച്ഛതി | യച്ഛതി യത് | യദേവ | ഏവ തസ്യ | തസ്യ തത് |
തദിതി തത് || 34 (76/87)

(വി - ഹൃ - ഷ്ടാവിഴ്ശതിശ്ച) (A8)

T.S.2.3.9.1 - Kramam

ധ്രുവോഽസി | അസി ധ്രുവഃ | ധ്രുവോഽഹം | അഹഃ
സജാതേഷു | സജാതേഷു ഭൂയാസം | സജാതേഷിതി
സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസം ധീരഃ | ധീര ശ്ചേത്താ |
ചേത്താ വസുവിത് | വസുവിദ് ധ്രുവഃ |
വസുവിദിതി വസു - വിത് | ധ്രുവോഽസി | അസി ധ്രുവഃ |
ധ്രുവോഽഹം | അഹഃ സജാതേഷു | സജാതേഷു ഭൂയാസം |
സജാതേഷിതി സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസമുഗ്രഃ |
ഉഗ്രശ്ചേത്താ | ചേത്താ വസുവിത് | വസുവിദ് ധ്രുവഃ |
വസുവിദിതി വസു - വിത് | ധ്രുവോഽസി | അസി ധ്രുവഃ |
ധ്രുവോഽഹം | അഹഃ സജാതേഷു | സജാതേഷു ഭൂയാസം |
സജാതേഷിതി സ - ജാതേഷു | ഭൂയാസമഭിഭൂഃ |
അഭിഭൂശ്ചേത്താ | അഭിഭൂരിത്യഭി - ഭൂഃ | ചേത്താ വസുവിത് |
വസുവിദാമനം | വസുവിദിതി വസു - വിത് | ആമനമസി |
ആമനമിത്യാ - മനം | അസ്യാമനസ്യ | ആമനസ്യ ദേവാഃ |
ആമനസ്യേത്യാ - മനസ്യ | ദേവാ യേ | യേ സജാതാഃ |

ദിതീയ കാണ്ഡ - തൃതീയ പ്രശ്നഃ (T.S. 2.3)

സജാതാഃ കുമാരാഃ | സജാതാ ഇതി സ - ജാതാഃ | കുമാരാഃ
സമനസഃ | സമനസസ്താൻ | സമനസ ഇതി സ - മനസഃ |
താനഹം | അഹം കാമയേ | കാമയേ ഹൃദാ | ഹൃദാ തേ |
തേ മാം | മാം കാമയന്താം | കാമയന്താഴ് ഹൃദാ | ഹൃദാ
താൻ | താമേ || മ ആമനസഃ | ആമനസഃ കൃധി | ആമനസ
ഇത്യാ - മനസഃ | കൃധി സ്വാഹാ | സ്വാഹാ ssമനം |
ആമനമസി | ആമനമിത്യാ - മനം | അസ്യാമനസ്യ | 35 (50/63)

T.S.2.3.9.2 - Kramam

ആമനസ്യ ദേവാഃ | അമനസ്യേത്യാ - മനസ്യ | ദേവാ യാഃ |
യാഃ സ്ത്രീയഃ | സ്ത്രീയഃ സമനസഃ | സമനസസ്താഃ | സമനസ
ഇതി സ - മനസഃ | താ അഹം | അഹം കാമയേ | കാമയേ
ഹൃദാ | ഹൃദാ താഃ | താ മാം | മാം കാമയന്താം | കാമയന്താഴ്
ഹൃദാ | ഹൃദാ താഃ | താ മേ || മ ആമനസഃ | ആമനസഃ കൃധി |
ആമനസ ഇത്യാ - മനസഃ | കൃധി സ്വാഹാ |
സ്വാഹാ വൈശ്വദേവീം | വൈശ്വദേവീഴ് സാങ്ഗ്രഹണീം |
വൈശ്വദേവീമിതി വൈശ്വ - ദേവീം | സാങ്ഗ്രഹണീം നിഃ |
സാങ്ഗ്രഹണീമിതി സാം - ഗ്രഹണീം | നിർ വപേത് |
വപേദ് ഗ്രാമകാമഃ | ഗ്രാമകാമോ വൈശ്വദേവാഃ |
ഗ്രാമകാമ ഇതി ഗ്രാമ - കാമഃ | വൈശ്വദേവാ വൈ |

വൈശ്വദേവാ ഇതി വൈശ്വ - ദേവാഃ ।
 വൈ സജാതാഃ । സജാതാ വിശ്വാൻ ।
 സജാതാ ഇതി സ - ജാതാഃ । വിശ്വാനേവ । ഏവ ദേവാൻ ।
 ദേവാൻമ് സ്വേന । സ്വേന ഭാഗധേയേന । ഭാഗധേയേനോപ ।
 ഭാഗധേയേനേതി ഭാഗ - ധേയേന । ഉപ ധാവതി ।
 ധാവതി തേ । ത ഏവ । ഏവാസൈ ॥ അസൈ സജാതാൻ ।
 സജാതാൻ പ്ര । സജാതാനിതി സ - ജാതാൻ । പ്ര യച്ഛന്തി ।
 യച്ഛന്തി ഗ്രാമീ । ഗ്രാമ്യേവ । ഏവ ഭവതി ।
 ഭവതി സാങ്ഗ്രഹണീ । സാങ്ഗ്രഹണീ ഭവതി ।
 സാങ്ഗ്രഹണീതി സാം - ഗ്രഹണീ । ഭവതി മനോഗ്രഹണം ।
 മനോഗ്രഹണം വൈ । മനോഗ്രഹണമിതി മനഃ - ഗ്രഹണം ।
 വൈ സങ്ഗ്രഹണം । സങ്ഗ്രഹണം മനഃ । സങ്ഗ്രഹണമിതി
 സം - ഗ്രഹണം । മന ഏവ । ഏവ സജാതാനാം ॥
 സജാതാനാം ഗൃഹ്ണാതി ।
 സജാതാനാമിതി സ - ജാതാനാം । 36 (50/64)

T.S.2.3.9.3 - Kramam

ഗൃഹ്ണാതി ധ്രുവഃ । ധ്രുവോഽസി । അസി ധ്രുവഃ ।
 ധ്രുവോഽഹം । അഹഃ സജാതേഷു । സജാതേഷു ഭൂയാസം ।
 സജാതേഷിതി സ - ജാതേഷു । ഭൂയാസമിതി ।

ഇതി പരിധീൻ | പരിധീൻ പരി | പരിധീനിതി പരി - ധീൻ |
 പരി ദധാതി | ദധാത്യാശിഷം | ആശിഷമേവ |
 ആശിഷമിത്യാ-ശിഷം | ഏവൈതാം | ഏതാമാ | ആ ശാസ്മേ |
 ശാസ്മേ ഓം | അഥോ ഏതത് | അഥോ ഇത്യഥോ | ഏതദേവ |
 ഏവ സർവം | സർവം സജാതേഷു | സജാതേഷധി |
 സജാതേഷിതി സ - ജാതേഷു | അധി ദവതി |
 ദവതി യസ്യ | യസ്യൈവം | ഏവം വിദുഷഃ | വിദുഷ ഏതേ |
 ഏതേ പരിധയഃ | പരിധയഃ പരിധീയന്തേ |
 പരിധയ ഇതി പരി - ധയഃ | പരിധീയന്ത ആമനം |
 പരിധീയന്ത ഇതി പരി - ധീയന്തേ | ആമനമസി |
 ആമനമിത്യാ - മനം | അസ്യാമനസ്യ | ആമനസ്യ ദേവാഃ |
 ആമനസ്യേത്യാ - മനസ്യ | ദേവാ ഇതി | ഇതി തിസ്രഃ |
 തിസ്ര ആഹുതീഃ | ആഹുതീർ ജുഹോതി |
 ആഹുതീരിത്യാ - ഹുതീഃ | ജുഹോതേതാവന്തഃ |
 ഏതാവന്തോ വൈ | വൈ സജാതാഃ | സജാതാ യേ |
 സജാതാ ഇതി സ - ജാതാഃ | യേ മഹാന്തഃ | മഹാന്തോ യേ |
 യേ ക്ഷുപ്തകാഃ | ക്ഷുപ്തകാ യാഃ | യാഃ സ്ത്രീയഃ | സ്ത്രീയസ്താൻ |
 താനേവ | ഏവാവ | അവ രുന്ധേ ( ) | രുന്ധേ തേ | ത ഏനം |
 ഏനമവരുദ്ധാഃ | അവരുദ്ധാ ഉപ |

അവരുദ്ധാ ഇത്യവ - രുദ്ധാഃ । ഉപ തിഷ്ഠന്തേ ।

തിഷ്ഠന്ത ഇതി തിഷ്ഠന്തേ ॥ 37 (55/67) (സ്വാഹാ ശ്മനമസി -
സജാതാനാച് - രുന്ധേ - പഞ്ച ച) (A9)

T.S.2.3.10.1 - Kramam

യന്നവം । നവമൈത് । ഐത് തത് । തന്നവ്നീതം ।

നവ്നീതമഭവത് । നവ്നീതമിതി നവ - നീതം । അഭവദ് യത് ।

യദസർപത് । അസർപത് തത് । തഥ് സർപിഃ । സർപിരഭവത് ।

അഭവദ് യത് । യദഭ്രിയത । അഭ്രിയത തത് । തദ് ഘൃതം ।

ഘൃതമഭവത് । അഭവദശിനോഃ । അശിനോഃ പ്രാണഃ ।

പ്രാണോഽസി । പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । അസി തസ്യ ।

തസ്യ തേ । തേ ദത്താം । ദത്താം യയോഃ । യയോഃ പ്രാണഃ ।

പ്രാണോഽസി । പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ । അസി സ്വാഹാ ।

സ്വാഹേന്ദ്രസ്യ । ഇന്ദ്രസ്യ പ്രാണഃ । പ്രാണോഽസി । പ്രാണ

ഇതി പ്ര - അനഃ । അസി തസ്യ । തസ്യ തേ । തേ ദദാതു ।

ദദാതു യസ്യ । യസ്യ പ്രാണഃ । പ്രാണോഽസി । പ്രാണ ഇതി

പ്ര - അനഃ । അസി സ്വാഹാ । സ്വാഹാ മിത്രാവരുണയോഃ ।

മിത്രാവരുണയോഃ പ്രാണഃ । മിത്രാവരുണയോരിതി

മിത്രാ - വരുണയോഃ । പ്രാണോഽസി । പ്രാണ ഇതി

പ്ര - അനഃ । അസി തസ്യ । തസ്യ തേ । തേ ദത്താം ।

ദത്താം യയോഃ | യയോഃ പ്രാണഃ | പ്രാണോഽസി |
 പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ | അസി സ്വാഹാ | സ്വാഹാ
 വിശേഷാം | വിശേഷാം ദേവാനാം | ദേവാനാം പ്രാണഃ |
 പ്രാണോഽസി | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ |
 അസി തസ്യ | 38 (50/59)

T.S.2.3.10.2 - Kramam

തസ്യ തേ | തേ ദദതു | ദദതു യേഷാം | യേഷാം പ്രാണഃ |
 പ്രാണോഽസി | പ്രാണ ഇതി പ്ര - അനഃ | അസി സ്വാഹാ |
 സ്വാഹാ ഘൃതസ്യ | ഘൃതസ്യ ധാരാം | ധാരാമൃതസ്യ |
 അമൃതസ്യ പൻമാം | പൻമാമിന്ദ്രേണ | ഇന്ദ്രേണ ദത്താം |
 ദത്താം പ്രയതാം | പ്രയതാം മരുദ്ഭിഃ | പ്രയതാമിതി
 പ്ര - യതാം | മരുദ്ഭിരിതി മരുത് - ഭിഃ || തത് ത്വാ |
 ത്വാ വിഷ്ണുഃ | വിഷ്ണുഃ പരി | പര്യപശ്യത് | അപശ്യത് തത് |
 തത് ത്വാ | തോഡാ | ഇഡാ ഗവി | ഗവൈര്യത് |
 ഐര്യദിത്യൈര്യത് || പാവമാനേന ത്വാ | ത്വാ സ്തോമേന |
 സ്തോമേന ഗായത്രസ്യ | ഗായത്രസ്യ വർതന്യാ |
 വർതന്യോപാച്ശോഃ | ഉപാച്ശോർ വീര്യേണ |
 ഉപാച്ശോരിത്യുപ - അച്ശോഃ | വീര്യേണ ദേവഃ | ദേവസ്തോ |

ത്വാ സവിതാ | സവിതോത് | ഉഥ് സൃജതു | സൃജതു
 ജീവാതവേ | ജീവാതവേ ജീവനസ്യായൈ | ജീവനസ്യായൈ
 ബൃഹദ്രഥന്തരയോഃ | ബൃഹദ്രഥന്തരയോസ്ത്വാ |
 ബൃഹദ്രഥന്തരയോരിതി ബൃഹത് - രഥന്തരയോഃ |
 ത്വാ സ്തോമേന | സ്തോമേന ത്രിഷ്ടുഭഃ | ത്രിഷ്ടുഭോ വർതന്യാ |
 വർതന്യാ ശുക്രസ്യ | ശുക്രസ്യ വീര്യേണ | വീര്യേണ ദേവഃ |
 ദേവസ്ത്വാ | ത്വാ സവിതാ | സവിതോത് |
 ഉഥ് സൃജതു | 39 (50/54)

T.S.2.3.10.3 - Kramam

സൃജതു ജീവാതവേ | ജീവാതവേ ജീവനസ്യായൈ |
 ജീവനസ്യായാ അഗ്നേഃ | അഗ്നേസ്ത്വാ | ത്വാ മാത്രയാ |
 മാത്രയാ ജഗന്തേ | ജഗന്തേ വർതന്യാ |
 വർതന്യാ ഹൃഗ്രയണസ്യ | ആഗ്രയണസ്യ വീര്യേണ |
 വീര്യേണ ദേവഃ | ദേവസ്ത്വാ | ത്വാ സവിതാ | സവിതോത് |
 ഉഥ് സൃജതു | സൃജതു ജീവാതവേ | ജീവാതവേ
 ജീവനസ്യായൈ | ജീവനസ്യായാ ഇഥം | ഇഥമഗ്നേ |
 അഗ്ന ആയുഷേ | ആയുഷേ വർചസേ | വർചസേ കൃധി |
 കൃധി പ്രിയം | പ്രിയം രേതഃ | രേതോ വരുണ |
 വരുണ സോമ | സോമ രാജൻ | രാജന്നിതി രാജൻ ||

മാതേവ | ഇവാസൈ | അസ്മാ അദിതേ | അദിതേ ശർമ |
 ശർമ യച്ഛ | യച്ഛ വിശോ | വിശോ ദേവാഃ | ദേവാ ജരദഷ്ടിഃ |
 ജരദഷ്ടിർ യഥാ | ജരദഷ്ടിരിതി ജരത് - അഷ്ടിഃ | യഥാ ടസത് |
 അസദിത്യസത് || അഗ്നിർ ആയുഷ്മാൻ | ആയുഷ്മാൻമ് സഃ |
 സ വനസ്സതിഭിഃ | വനസ്സതിഭിർ ആയുഷ്മാൻ |
 വനസ്സതിഭിരിതി വനസ്സതി - ഭിഃ | ആയുഷ്മാൻ തേന |
 തേന ത്വാ | ത്വാ ട്യുഷാ | ആയുഷാ ട്യുഷന്തം |
 ആയുഷന്തം കരോമി | കരോമി സോമഃ |
 സോമ ആയുഷ്മാൻ ( ) | ആയുഷ്മാൻമ് സഃ | സ ഓഷധീഭിഃ |
 ഓഷധീഭിർ യജ്ഞഃ | ഓഷധീഭിരിത്യോഷധി - ഭിഃ |
 യജ്ഞ ആയുഷ്മാൻ | ആയുഷ്മാൻമ് സഃ | സ ദക്ഷിണാഭിഃ |
 ദക്ഷിണാഭിർ ബ്രഹ്മ | ബ്രഹ്മായുഷത് | ആയുഷത് തത് |
 തദ് ബ്രാഹ്മണൈഃ | ബ്രാഹ്മണൈരായുഷത് | ആയുഷദ്
 ദേവാഃ | ദേവാ ആയുഷന്തഃ | ആയുഷന്തസ്യേ | തേഽമൃതേന |
 അമൃതേന പിതരഃ | പിതര ആയുഷന്തഃ | ആയുഷന്തസ്യേ |
 തേ സ്വധയാ | സ്വധയാ ട്യുഷന്തഃ | സ്വധയേതി സ്വ-ധയാ ||
 ആയുഷന്തസ്യേന | തേന ത്വാ | ത്വാ ട്യുഷാ |
 ആയുഷാ ട്യുഷന്തം | ആയുഷന്തം കരോമി |
 കരോമീതി കരോമി || 40 (75/79)

(വിശ്വേഷാം ഭേവാനാം പ്രാണോഽസി - ത്രിഷ്ടുഭോ വർത്തന്യാ
ശുക്രസ്യ വീര്യേണ ഭേവന്ത്യാ സവിതോമ് - സോമ
ആയുഷ്ഠാൻ - പഞ്ചവിദ്ശതിശ്ച) (A10)

T.S.2.3.11.1 - Kramam

അഗ്നിം വൈ । വാ ഏതസ്യ । ഏതസ്യ ശരീരം ।
ശരീരം ഗച്ഛതി । ഗച്ഛതി സോമം । സോമച്ഛ രസഃ ।
രസോ വരുണഃ । വരുണ ഏനം । ഏനം വരുണപാശേന ।
വരുണപാശേന ഗൃഹ്ണാതി । വരുണപാശേനേതി
വരുണ - പാശേന । ഗൃഹ്ണാതി സരസ്വതീം । സരസ്വതീം
വാക് । വാഗഗ്നാവിഷ്ടു । അഗ്നാവിഷ്ടു ആത്മാ । അഗ്നാവിഷ്ടു
ഇത്യഗ്നാ - വിഷ്ടു । ആത്മാ യസ്യ । യസ്യ ജ്യോക് ।
ജ്യോഗാമയതി । ആമയതി യഃ । യോ ജ്യോഗാമയാവീ ।
ജ്യോഗാമയാവീ സ്യാത് । ജ്യോഗാമയാവീതി
ജ്യോക് - ആമയാവീ । സ്യാദ് യഃ । യോ വാ । വാ കാമയേത ।
കാമയേത സർവം । സർവമായുഃ । ആയുരിയാം । ഇയാമിതി ।
ഇതി തസ്മൈ । തസ്മാ ഏതാം । ഏതാമിഷ്ടീം । ഇഷ്ടീം നിഃ ।
നിർ വപേത് । വപേദാഗ്നേയം । ആഗ്നേയമഷ്ടാകപാലം ।
അഷ്ടാകപാലച്ഛ സൗമ്യം । അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം ।
സൗമ്യം ചരും । ചരും വാരുണം । വാരുണം ദശകപാലം ।

ദശകപാലം സാരസ്വതം । ദശകപാലമിതി ദശ - കപാലം ।
 സാരസ്വതം ചരും । ചരുമാഗ്നാവൈഷ്ണവം ।
 ആഗ്നാവൈഷ്ണവമേകാദശകപാലം ।
 ആഗ്നാവൈഷ്ണവമിത്യാഗ്ന - വൈഷ്ണവം ।
 ഏകാദശകപാലമഗ്നഃ ।
 ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം । അഗ്നേരേവ ।
 ഏവാസ്യ । അസ്യ ശരീരം । ശരീരനിഷ്ക്രീണാതി ।
 നിഷ്ക്രീണാതി സോമാത് । നിഷ്ക്രീണാതീതി നിഃ - ക്രീണാതി ।
 സോമാദ് രസം । രസം വാരുണേന । 41 (50/58)

T.S.2.3.11.2 - Kramam

വാരുണേനൈവ । ഏവൈനം । ഏനം വരുണപാശാത് ।
 വരുണപാശാൻ മുഞ്ചതി । വരുണപാശാദിതി
 വരുണ - പാശാത് । മുഞ്ചതി സാരസ്വതേന । സാരസ്വതേന
 വാചം । വാചം ദധാതി । ദധാത്യഗ്നിഃ । അഗ്നിഃ സർവാഃ ।
 സർവാ ദേവതാഃ । ദേവതാ വിഷ്ണുഃ । വിഷ്ണുർ യജ്ഞഃ ।
 യജ്ഞോ ദേവതാഭിഃ । ദേവതാഭിശ്ച । ചൈവ । ഏവൈനം ।
 ഏനം യജ്ഞേന । യജ്ഞേന ച । ച ദിഷജ്യതി ।
 ദിഷജ്യത്യുത । ഉത യദി । യദീതാസുഃ । ഇതാസുർ ദവതി ।
 ഇതാസുരിതീത - അസുഃ । ദവതി ജീവതി । ജീവത്യേവ ।

ഏ॒വ യ॑ത് | യ॒ന്ന॒വം | ന॒വ॒മൈ॑ത് | ഐ॒ത് ത॑ത് | ത॒ന്ന॒വ॒നീ॑തം |
 ന॒വ॒നീ॑ത മ॒ഭ॒വത് | ന॒വ॒നീ॑തമി॒തി ന॒വ - നീ॑തം | അ॒ഭ॒വ॒ദി॑തി |
 ഇ॒ത്യാ॒ജ്യം | ആ॒ജ്യ॒മ॒വ | അ॒വേ॒ക്ഷ॒തേ | ഇ॒ക്ഷ॒തേ രൂ॒പം |
 രൂ॒പ॒മേ॒വ | ഏ॒വാ॒സ്യ | അ॒സ്യൈ॑തത് | ഏ॒ത॒ന്മ॒ഹി॒മാ॒നം |
 മ॒ഹി॒മാ॒നം വ്യാ॑ച॒ഷ്ടേ | വ്യാ॑ച॒ഷ്ടേ ശ॒ശി॒നോഃ | വ്യാ॑ച॒ഷ്ടേ
 ഇ॒തി വി - ആ॑ച॒ഷ്ടേ | ആ॒ശി॒നോഃ പ്രാ॒ണഃ | പ്രാ॒ണോ॑ഽസി |
 പ്രാ॒ണ ഇ॒തി പ്ര - അ॒നഃ | അ॒സീ॒തി | ഇ॒ത്യാ॒ഹ |
 ആ॒ഹാ॒ശി॒നൗ | അ॒ശി॒നൗ വൈ | വൈ ദേ॒വാ॒നാം |
 ദേ॒വാ॒നാം ദി॒ഷ॒ജൗ | 42 (50/55)

T.S.2.3.11.3 - Kramam

ദി॒ഷ॒ജൗ താ॒ഭ്യാം | താ॒ഭ്യാ॒മേ॒വ | ഏ॒വാ॒സ്യൈ॑ | അ॒സ്യൈ॑
 ദേ॒ഷ॒ജം | ദേ॒ഷ॒ജം ക॒രോ॑തി | ക॒രോ॑തീ॒ന്ദ്ര॒സ്യ | ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ
 പ്രാ॒ണഃ | പ്രാ॒ണോ॑ഽസി | പ്രാ॒ണ ഇ॒തി പ്ര - അ॒നഃ | അ॒സീ॒തി |
 ഇ॒ത്യാ॒ഹ | ആ॒ഹേ॒ന്ദ്രി॒യം | ഇ॒ന്ദ്രി॒യ॒മേ॒വ | ഏ॒വാ॒സ്മി॑ൻ |
 അ॒സ്മി॑ന്നേ॒തേന | ഏ॒തേന॑ ദ॒ധാ॑തി |
 ദ॒ധാ॑തി മി॒ത്രാ॒വരു॑ണയോഃ | മി॒ത്രാ॒വരു॑ണയോഃ പ്രാ॒ണഃ |
 മി॒ത്രാ॒വരു॑ണയോ॒രിതി॑ മി॒ത്രാ - വരു॑ണയോഃ | പ്രാ॒ണോ॑ഽസി |
 പ്രാ॒ണ ഇ॒തി പ്ര - അ॒നഃ | അ॒സീ॒തി | ഇ॒ത്യാ॒ഹ |
 ആ॒ഹ പ്രാ॒ണാ॑പാ॒നൗ | പ്രാ॒ണാ॑പാ॒നാവേ॒വ |

പ്രാണാപാനാവിതി പ്രാണ - അപാനൗ । ഏവാസിന് ।
അസിന്നേതേന । ഏതേന ദധാതി । ദധാതി വിശേഷാഃ ।
വിശേഷാഃ ദേവാനാം । ദേവാനാം പ്രാണഃ । പ്രാണോഽസി ।
പ്രാണ ഇതി പ്ര-അനഃ । അസിതി । ഇത്യാഹ । ആഹ വീര്യം ।
വീര്യമേവ । ഏവാസിന് । അസിന്നേതേന । ഏതേന ദധാതി ।
ദധാതി ഘൃതസ്യ । ഘൃതസ്യ ധാരാം । ധാരാമമൃതസ്യ ।
അമൃതസ്യ പൻമാം । പൻമാമിതി । ഇത്യാഹ ।
ആഹ യമായജുഃ । യമായജുരേവ । യമായജുരിതി
യമാ - യജുഃ । ഏവൈതത് । ഏതത് പാവമാനേന ।
പാവമാനേന ത്വാ । ത്വാ സ്തോമേന । സ്തോമേനേതി ।
ഇത്യാഹ । 43 (50/56)

T.S.2.3.11.4 - Kramam

ആഹ പ്രാണം । പ്രാണമേവ । പ്രാണമിതി പ്ര - അനം ।
ഏവാസിന് । അസിന്നേതേന । ഏതേന ദധാതി ।
ദധാതി ബൃഹദ്രഥന്തരയോഃ । ബൃഹദ്രഥന്തരയോസ്തോ ।
ബൃഹദ്രഥന്തരയോരിതി ബൃഹത് - രഥന്തരയോഃ ।
ത്വാ സ്തോമേന । സ്തോമേനേതി । ഇത്യാഹ । ആഹൗജഃ ।
ഓജ ഏവ । ഏവാസിന് । അസിന്നേതേന । ഏതേന ദധാതി ।
ദധാത്യഗ്നേഃ । അഗ്നേസ്തോ । ത്വാ മാത്രയാ । മാത്രയേതി ।
ഇത്യാഹ । ആഹാത്മാനം । ആത്മാനമേവ । ഏവാസിന് ।

അ॒സ്മി॒ന്നേ॒തേന॑ । ഏ॒തേന॑ ദ॒ധാതി॑ । ദ॒ധാ॒ത്യു॒തിജഃ॑ ।
 ജ॒തിജഃ॑ പ॒രി । പ॒ര്യാ॒ഹുഃ । ആ॒ഹുർ യാ॒വന്തഃ॑ । യാ॒വന്ത॑ ഏ॒വ ।
 ഏ॒വർ॒തിജഃ॑ । ജ॒തിജ॒സ്തേ । ത॒ ഏ॒നം । ഏ॒നം ഭി॒ഷജ്യ॑ന്തി ।
 ഭി॒ഷജ്യ॑ന്തി ബ്ര॒ഹ്മണഃ॑ । ബ്ര॒ഹ്മണോ॑ ഹ॒സ്തം । ഹ॒സ്തമ॑ന്യാ॒രഭ്യ॑ ।
 അ॒ന്യാ॒രഭ്യ॑ പ॒രി । അ॒ന്യാ॒രഭ്യേ॒ത്യനു॑ - ആ॒രഭ്യ॑ । പ॒ര്യാ॒ഹുഃ ।
 ആ॒ഹുരേ॒കധാ॑ । ഏ॒കധൈ॒വ । ഏ॒കധേ॒ത്യേക॑ - ധാ ।
 ഏ॒വ യ॒ജമാ॑നേ । യ॒ജമാ॑ന ആ॒യുഃ । ആ॒യുർ ദ॒ധതി॑ ।
 ദ॒ധതി॑ യത് । യദേ॒വ । ഏ॒വ ത॒സ്യ॑ । ത॒സ്യ॑ തത് ।
 തദ്ധി॑ര॒ണ്യാത് । ഹി॑ര॒ണ്യാദ് ഏ॒തം । 44 (50/54)

T.S.2.3.11.5 - Kramam

ഏ॒തം നിഃ॑ । നി॒ഷ്പി॒ബതി॑ । പി॒ബ॒ത്യായുഃ॑ । ആ॒യുർ വൈ॑ ।
 വൈ॑ ഏ॒തം । ഏ॒തമ॒മൃതം॑ । അ॒മൃത॑ ഹി॑ര॒ണ്യം ।
 ഹി॑ര॒ണ്യമ॒മൃതാ॑ത് । അ॒മൃതാ॑ദേ॒വ । ഏ॒വായുഃ॑ । ആ॒യുർ നിഃ॑ ।
 നി॒ഷ്പി॒ബതി॑ । പി॒ബ॒തി ശ॒തമാ॑നം । ശ॒തമാ॑നം ദ॒വതി॑ ।
 ശ॒തമാ॑നമി॒തി ശ॒ത - മാ॑നം । ദ॒വതി॑ ശ॒തായുഃ॑ । ശ॒തായുഃ॑
 പു॒രുഷഃ॑ । ശ॒തായു॑രി॒തി ശ॒ത-ആ॒യുഃ । പു॒രുഷഃ॑ ശ॒തേ॒ന്ദ്രിയഃ॑ ।
 ശ॒തേ॒ന്ദ്രിയ॑ ആ॒യുഷി॑ । ശ॒തേ॒ന്ദ്രിയ॑ ഇ॒തി ശ॒ത - ഇ॒ന്ദ്രിയഃ॑ ।
 ആ॒യുഷേ॒വ । ഏ॒വേ॒ന്ദ്രിയേ॑ । ഇ॒ന്ദ്രിയേ॑ പ്ര॒തി । പ്ര॒തി തി॒ഷ്ഠതി॑ ।
 തി॒ഷ്ഠത്യ॑ഥോ॑ । അ॒ഥോ॑ ഖ॒ലു । അ॒ഥോ॑ ഇ॒ത്യഥോ॑ ।

ഖലു യാവതീഃ | യാവതീഃ സമാഃ | സമാ ഏഷ്യന് |
 ഏഷ്യൻ മന്യേത | മന്യേത താവന്മാനം | താവന്മാനഃ സ്യാത് |
 താവന്മാനമിതി താവത് - മാനം | സ്യാഥ് സമൃദ്ധ്യേ |
 സമൃദ്ധ്യാ ഇമം | സമൃദ്ധ്യാ ഇതി സം - ഋദ്ധ്യേ | ഇമമഗേ |
 അഗ്ന ആയുഷേ | ആയുഷേ വർചസേ | വർചസേ കൃധി |
 കൃധീതി | ഇത്യാഹ | ആഹായുഃ | ആയുരേവ | ഏവാസ്മിൻ |
 അസ്മിൻ വർചഃ | വർചോ ദധാതി | ദധാതി വിശ്വേ | വിശ്വേ
 ദേവാഃ | ദേവാ ജരദന്ധിഃ | ജരദന്ധീർ യഥാ | ജരദന്ധീരിതി
 ജരത് - അന്ധിഃ | യഥാ ഽസത് | അസദിതി ( ) | ഇത്യാഹ |
 ആഹ ജരദന്ധിം | ജരദന്ധീമേവ | ജരദന്ധീമിതി ജരത്-അന്ധിം |
 ഏവൈനം | ഏനം കരോതി | കരോത്യഗ്നിഃ |
 അഗ്നിരായുഷ്മാൻ | ആയുഷ്മാനിതി | ഇതി ഹസ്തം | ഹസ്തം
 ഗൃഹ്ണാതി | ഗൃഹ്ണാത്യേതേ | ഏതേ വൈ | വൈ ദേവാഃ |
 ദേവാ ആയുഷ്മന്തഃ | ആയുഷ്മന്തസ്യേ | ത ഏവ | ഏവാസ്മിൻ |
 അസ്മിന്നായുഃ | ആയുർ ദധാതി | ദധാതി സർവം |
 സർവമായുഃ | ആയുരേതി | ഏതീത്യേതി || 45 (72/80)

(രസം - ദേവാനാഃ - സ്തോമേനേതി - ഹിർണ്യാ - ദസദിതി
 - ദ്വാവിഷ്ശതിശ്ച) (A11)

T.S.2.3.12.1 - Kramam

പ്രജാപതിർ വരുണായ । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ ।
 വരുണായാശാം । അശ്വമനയത് । അനയമ് സഃ । സ സ്വാം ।
 സ്വാം ദേവതാം । ദേവതാമാർച്ചത് । ആർച്ചമ് സഃ । സ പരി ।
 പര്യദീര്യത । അദീര്യത സഃ । സ ഏതം । ഏതം വാരുണം ।
 വാരുണം ചതുഷ്പാലം । ചതുഷ്പാലമപശ്യത് ।
 ചതുഷ്പാലമിതി ചതുഃ - കപാലം । അപശ്യത് തം । തം നിഃ ।
 നിരവപത് । അവപത് തതഃ । തതോ വൈ । വൈ സഃ ।
 സ വരുണപാശാത് । വരുണപാശാദമുച്യത ।
 വരുണപാശാദിതി വരുണ - പാശാത് । അമുച്യത വരുണഃ ।
 വരുണോ വൈ । വാ ഏതം । ഏതം ഗൃഹ്ണാതി ।
 ഗൃഹ്ണാതി യഃ । യോ ഽശാം । അശാം പ്രതിഗൃഹ്ണാതി ।
 പ്രതിഗൃഹ്ണാതി യാവതഃ । പ്രതിഗൃഹ്ണാതീതി
 പ്രതി - ഗൃഹ്ണാതി । യാവതോ ഽശാൻ । അശാൻ
 പ്രതിഗൃഹ്ണീയാത് । പ്രതിഗൃഹ്ണീയാത് താവതഃ ।
 പ്രതിഗൃഹ്ണീയാദിതി പ്രതി - ഗൃഹ്ണീയാത് । താവതോ
 വാരുണാൻ । വാരുണാൻ ചതുഷ്പാലാൻ । ചതുഷ്പാലാൻ
 നിഃ । ചതുഷ്പാലാനിതി ചതുഃ - കപാലാൻ । നിർ വപേത് ।
 വപേദ് വരുണം । വരുണമേവ । ഏവ സേവ ।

സ്വേന ഭാഗധേയേന | ഭാഗധേയേനോപ | ഭാഗധേയേനേതി
 ഭാഗ - ധേയേന | ഉപ ധാവതി | ധാവതി സഃ | സ ഏവ |
 ഏവൈനം | ഏനം വരുണപാശാത് | വരുണപാശാൻ
 മുഞ്ചതി | വരുണപാശാദിതി വരുണ - പാശാത് |

മുഞ്ചതി ചതുഷ്പാലാഃ | 46 (50/58)

T.S.2.3.12.2 - Kramam

ചതുഷ്പാലാ ഭവന്തി | ചതുഷ്പാലാ ഇതി ചതുഃ - കപാലാഃ |
 ഭവന്തി ചതുഷ്പാത് | ചതുഷ്പാദ്ധി | ചതുഷ്പാദിതി ചതുഃ-പാത് |
 ഹൃശഃ | അശഃ സമൃദ്ധ്യ | സമദ്ധ്യാ ഏകം | സമൃദ്ധ്യാ
 ഇതി സം - ഋദ്ധ്യ | ഏകമതിരിക്തം | അതിരിക്തം നിഃ |
 അതിരിക്തമിത്യതി - രിക്തം | നിർ വപേത് | വപേദ് യം |
 യമേവ | ഏവ പ്രതിഗ്രാഹീ | പ്രതിഗ്രാഹീ ഭവതി |
 പ്രതിഗ്രാഹീതി പ്രതി - ഗ്രാഹീ | ഭവതി യം | യം വാ |
 വാ ന | നാദ്ധ്യേതി | അദ്ധ്യേതി തസ്മാത് |
 അദ്ധ്യേതീത്യധി - ഏതി | തസ്മാദേവ | ഏവ വരുണപാശാത് |
 വരുണപാശാൻ മുച്യതേ | വരുണപാശാദിതി
 വരുണ - പാശാത് | മുച്യതേ യദി | യദ്യപരം |
 അപരം പ്രതിഗ്രാഹീ | പ്രതിഗ്രാഹീ സ്യാത് | പ്രതിഗ്രാഹീതി
 പ്രതി - ഗ്രാഹീ | സ്യാത് സൗര്യം | സൗര്യമേകകപാലം |
 ഏകകപാലമനു | ഏകകപാലമിത്യേക - കപാലം | അനു നിഃ |

നിർ വപേത് | വപേദമും | അമുമേവ | ഏവാദിത്യം |
 ആദിത്യമുച്ചാരം | ഉച്ചാരം കുരുതേ | ഉച്ചാരമിത്യുത് - ചാരം |
 കുരുതേ ഽപഃ | അപോ ഽവഭൃഥം | അവഭൃഥമവ |
 അവഭൃഥമിത്യവ-ഭൃഥം | അവൈതി | ഏത്യഹ്നു | അഹ്നു വൈ |
 അഹ്നീത്യപ് - സു | വൈ വരുണഃ | വരുണഃ സാക്ഷാത് |
 സാക്ഷാദേവ | സാക്ഷാദിതി സ - അക്ഷാത് | ഏവ വരുണം |
 വരുണമവ | അവ യജതേ | യജതേ ഽപോനസ്രീയം |
 അപോനസ്രീയം ചരും ( ) | അപോനസ്രീയമിത്യപഃ-നസ്രീയം |
 ചരും പുനഃ | പുനരേത്യ | ഏത്യ നിഃ | ഏത്യേത്യാ - ഇത്യ |
 നിർ വപേത് | വപേദഹ്നയോനിഃ | അഹ്നയോനിർ വൈ |
 അഹ്നയോനിരിത്യഹ്നു - യോനിഃ | വാ അശ്വഃ | അശ്വഃ സ്വാം |
 സ്വാമേവ | ഏവൈനം | ഏനം യോനീം | യോനീം ഗമയതി |
 ഗമയതി സഃ | സ ഏനം | ഏനച് ശാന്തഃ | ശാന്ത ഉപ |
 ഉപ തിഷ്ഠതേ | തിഷ്ഠത ഇതി തിഷ്ഠതേ || 47 (67/83)

(മുഞ്ചതി - ചരുച് - സപ്തദശ ച) (A12)

T.S.2.3.13.1 - Kramam

യാ വാം | വാമിന്ദ്രാവരുണാ | ഇന്ദ്രാവരുണാ യതവ്യാ |
 ഇന്ദ്രാവരുണേതീന്ദ്രാ - വരുണാ | യതവ്യാ തനുഃ |
 തനൂസ്തയാ | തയേമം | ഇമമച്ഹസഃ | അച്ഹസോ മുഞ്ചതം |

മുഞ്ചതം യാ | യാ വാം | വാമിന്ദ്രാവരുണാ | ഇന്ദ്രാവരുണാ
 സഹസ്യാ | ഇന്ദ്രാവരുണേതീന്ദ്രാ - വരുണാ | സഹസ്യാ
 രക്ഷസ്യാ | രക്ഷസ്യാ തേജസ്യാ | തേജസ്യാ തനുഃ |
 തനുസ്തയാ | തയേമം | ഇമമച്ഛഹസഃ | അച്ഛഹസോ മുഞ്ചതം |
 മുഞ്ചതം യഃ | യോ വാം | വാ മിന്ദ്രാവരുണൗ |
 ഇന്ദ്രാവരുണാവഗൗ | ഇന്ദ്രാവരുണാവിതീന്ദ്രാ - വരുണൗ |
 അഗൗ സ്രാമഃ | സ്രാമസ്തം | തം വാം | വാമേതേന |
 ഏതേനാവ | അവ യജേ | യജേ യഃ | യോ വാം |
 വാമിന്ദ്രാവരുണാ | ഇന്ദ്രാവരുണാ ദിപാമ്സു |
 ഇന്ദ്രാവരുണേതീന്ദ്രാ - വരുണാ | ദിപാമ്സു പശുഷു |
 ദിപാമ്സിതി ദിപാത് - സു | പശുഷു ചതുഷ്ഠാമ്സു |
 ചതുഷ്ഠാമ്സു ഗോഷേ | ചതുഷ്ഠാമ്സിതി ചതുഷ്ഠാത് - സു |
 ഗോഷേ ഗൃഹേഷു | ഗോഷു ഇതി ഗോ-സ്ഥേ | ഗൃഹേഷുസ്തം |
 അസ്തോഷധീഷു | അസ്തപിത്യപ് - സു | ഓഷധീഷു
 വനസ്സതിഷു | വനസ്സതിഷു സ്രാമഃ | സ്രാമസ്തം | തം വാം |
 വാ മേതേന | ഏതേനാവ | അവ യജേ | യജ ഇന്ദ്രഃ |
 ഇന്ദ്രോ വൈ | വാ ഏതസ്യ | ഏതസ്യേന്ദ്രിയേണ | 48 (50/58)

T.S.2.3.13.2 - Kramam

ഇന്ദ്രിയേണാപ | അപ ക്രാമതി | ക്രാമതി വരുണഃ |
 വരുണ ഏനം | ഏനം വരുണപാശേന | വരുണപാശേന
 ഗൃഹ്ണാതി | വരുണപാശേനേതി വരുണ - പാശേന |
 ഗൃഹ്ണാതി യഃ | യഃ പാപ്മനാ | പാപ്മനാ ഗൃഹീതഃ |
 ഗൃഹീതോ ഭവതി | ഭവതി യഃ | യഃ പാപ്മനാ |
 പാപ്മനാ ഗൃഹീതഃ | ഗൃഹീതഃ സ്മാത് | സ്മാത് തസ്മൈ ||
 തസ്മൈ ഏതാം | ഏതാമൈന്ദ്രാവരുണീം | ഐന്ദ്രാവരുണീം
 പയസ്മാം | ഐന്ദ്രാവരുണീമിത്യൈന്ദ്രാ - വരുണീം |
 പയസ്മാം നിഃ | നിർ വപേത് | വപേദിന്ദ്രഃ | ഇന്ദ്ര ഏവ |
 ഏവാസിന് | അസിന്നിന്ദ്രിയം | ഇന്ദ്രിയം ഭധാതി |
 ഭധാതി വരുണഃ | വരുണ ഏനം | ഏനം വരുണപാശാത് |
 വരുണപാശാൻ മുഞ്ചതി | വരുണപാശാദിതി
 വരുണ - പാശാത് | മുഞ്ചതി പയസ്മാ | പയസ്മാ ഭവതി |
 ഭവതി പയഃ | പയോ ഹി | ഹി വൈ | വാ ഏതസ്മാത് ||
 ഏതസ്മാദപക്രാമതി | അപക്രാമത്യഥ |
 അപക്രാമതീത്യപ - ക്രാമതി | അഥൈഷഃ | ഏഷ പാപ്മനാ ||
 പാപ്മനാ ഗൃഹീതഃ | ഗൃഹീതോ യത് | യത് പയസ്മാ ||
 പയസ്മാ ഭവതി | ഭവതി പയഃ | പയ ഏവ | ഏവാസിന് |

അ॒സ്മിൻ ത॒യാ । ത॒യാ ദ॒ധാതി॑ । ദ॒ധാതി॑ പ॒യസ്യ॑യാം ।

പ॒യസ്യ॑യാം പു॒രോ॒ധാശം॑ । 49 (50/54)

T.S.2.3.13.3 - Kramam

പു॒രോ॒ധാശ॑മ॒വ । അ॒വ ദ॒ധാതി॑ । ദ॒ധാത്യ॑ത്ഥ॒ന്വന്തം॑ ।

ആ॒ത്ഥ॒ന്വന്ത॑മേ॒വ । ആ॒ത്ഥ॒ന്വന്ത॑മി॒ത്യാത്ഥ॑ന് - വ॒ന്തം ।

ഏ॒വൈ॒നം । ഏ॒നം ക॒രോതി॑ । ക॒രോത്യ॑ഥോ॑ ।

അ॒ഥോ ആ॑യ॒തന്വ॑ന്തം । അ॒ഥോ ഇ॒ത്യഥോ॑ ।

ആ॑യ॒തന്വ॑ന്തമേ॒വ । ആ॑യ॒തന്വ॑ന്തമി॒ത്യായ॑ത॒ന്വ - വ॒ന്തം ।

ഏ॒വ ച॑തു॒ർദ്ധാ॑ । ച॒തു॒ർദ്ധാ॑ വി॒ । ച॒തു॒ർദ്ധേ॑തി ച॒തുഃ - ധാ॑ ।

വ॒ധുഹ॑തി । ഊ॒ഹതി॑ ദി॒ക്ഷു । ദി॒ക്ഷേ॑വ । ഏ॒വ പ്ര॑തി । പ്ര॒തി

തി॒ഷ്ഠ॑തി । തി॒ഷ്ഠ॑തി പു॒നഃ । പു॒നഃ സം॑ । സ॒മുഹ॑തി । ഊ॒ഹതി॑

ദി॒ഗ്ഭ്യഃ॑ । ദി॒ഗ്ഭ്യ॑ ഏ॒വ । ദി॒ഗ്ഭ്യ॑ ഇ॒തി ദി॒ക് - ഭ്യഃ॑ । ഏ॒വാ॒സൈ॑ ।

അ॒സൈ॑ ഭേ॒ഷജം॑ । ഭേ॒ഷജം॑ ക॒രോതി॑ । ക॒രോതി॑ സ॒മുഹ്യ॑ ।

സ॒മുഹ്യ॑ാവ॒ । സ॒മുഹ്യേ॑തി സം - ഊ॒ഹ്യ॑ । അ॒വ ദൃ॑തി ।

ദൃ॒തി യ॒ഥാ॑ । യ॒ഥാ॑ ഹി॒വിദ്ധം॑ । ആ॒വിദ്ധം॑ നി॒ഷ്ക്വ॑ന്തതി ।

ആ॒വിദ്ധ॑മി॒ത്യാ - വി॒ദ്ധം॑ । നി॒ഷ്ക്വ॑ന്തതി താ॒ദൃക് ।

നി॒ഷ്ക്വ॑ന്തതീ॒തി നിഃ॑ - കൃ॒ന്തതി॑ । താ॒ദൃഗേ॒വ । ഏ॒വ തത് ।

തദ് യഃ॑ । യോ വാ॑ം । വാ॒മി॒ന്ദ്രാവ॑രു॒ണൗ ।

ഇ॒ന്ദ്രാവ॑രു॒ണാവ॑ഗൗ । ഇ॒ന്ദ്രാവ॑രു॒ണാവി॑തീ॒ന്ദ്രാ - വ॑രു॒ണൗ ।

അ॒ഗൗ സ്രാ॑മഃ । സ്രാ॒മസ്തം॑ । തം വാ॑ം । വാ॒മേതേ॑ന ।

ഏതേനാവ | അവ യജേ | യജ ഇതി | ഇത്യാഹ |
 ആഹ ദുരിഷ്ട്യാഃ | ദുരിഷ്ട്യാ ഏവ | ദുരിഷ്ട്യാ ഇതി
 ദുഃ - ഇഷ്ട്യാഃ | ഏവൈനം | ഏനം പാതി ( ) | പാതി യഃ |
 യോ വാം | വാമിന്ദ്രാവരുണാ | ഇന്ദ്രാവരുണാ ദിപാമ്സു |
 ഇന്ദ്രാവരുണേതീന്ദ്രാ - വരുണാ | ദിപാമ്സു പശുഷു |
 ദിപാമ്സിതി ദിപാത് - സു | പശുഷു സ്രാമഃ | സ്രാമസ്തം |
 തം വാം | വാമേതേന | ഏതേനാവ | അവ യജേ | യജ ഇതി |
 ഇത്യാഹ | ആഹൈതാവതീഃ | ഏതാവതീർ വൈ | വാ ആപഃ |
 ആപ ഓഷധയഃ | ഓഷധയോ വനസ്സതയഃ | വനസ്സതയഃ
 പ്രജാഃ | പ്രജാഃ പശവഃ | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ |
 പശവ ഉപജീവനീയാഃ | ഉപജീവനീയാസ്താഃ | ഉപജീവനീയാ
 ഇത്യുപ - ജീവനീയാഃ | താ ഏവ | ഏവാസൈ |
 അസൈ വരുണപാശാത് | വരുണപാശാൻ മുഞ്ചതി |
 വരുണപാശാദിതി വരുണ - പാശാത് |
 മുഞ്ചതീതി മുഞ്ചതി || 50 (76/91)

(ഏതസ്യ - പയസ്യായാം - പാതി - ഷഡിച്ശതിശ്ച) (A13)

T.S.2.3.14.1 - Kramam

സ പ്രതവത് | പ്രതവന്നി | പ്രതവദിതി പ്രത - വത് |
 നി കാവ്യാ | കാവ്യേന്ദ്രം | ഇന്ദ്രം വഃ | വോ വിശ്വതഃ |

വിശ്വതസ്സരി । പരീന്ദ്രം । ഇന്ദ്രം നരഃ । നര ഇതി നരഃ ॥

ത്വം നഃ । നഃ സോമ । സോമ വിശ്വതഃ । വിശ്വതോ രക്ഷ ।

രക്ഷാ രാജന് । രാജന്നഘായതഃ ।

അഘായത ഇത്യഘ - യതഃ ॥ ന രിഷ്യേത് । രിഷ്യേത്

ത്വാവതഃ । ത്വാവതഃ സഖാ । ത്വാവത ഇതി ത്വ - വതഃ ।

സഖേതി സഖാ ॥ യാ തേ । തേ ധാമാനി । ധാമാനി ദിവി ।

ദിവി യാ । യാ പൃഥിവ്യാം । പൃഥിവ്യാം യാ । യാ പർവതേഷു ।

പർവതേഷോഷധീഷു । ഓഷധീഷ്വപ്സു । അപ്സൃതൃപ് - സു ॥

തേദീർ നഃ । നോ വിശൈഃ । വിശൈഃ സുമനാഃ । സുമനാ

അഹേഡന് । സുമനാ ഇതി സു - മനാഃ । അഹേഡൻ

രാജന് । രാജൻമ് സോമ । സോമ പ്രതി । പ്രതി ഹവ്യാ ।

ഹവ്യാ ഗൃഭായ । ഗൃഭായേതി ഗൃഭായ ॥ അഗ്നീഷോമാ

സവേദസാ । അഗ്നീഷോമേത്യഗ്നീ - സോമാ । സവേദസാ

സഹൃതീ । സവേദസേതി സ - വേദസാ । സഹൃതീ വനതം ।

സഹൃതീ ഇതി സ - ഹൃതീ । വനതം ഗിരഃ ।

ഗിര ഇതി ഗിരഃ ॥ സം ദേവത്രാ । ദേവത്രാ ബഭൂവമുഃ ।

ദേവത്രേതി ദേവ - ത്രാ । ബഭൂവമുരിതി ബഭൂവമുഃ ॥

യുവമേതാനി । 51 (50/57)

T.S.2.3.14.2 - Kramam

ഏ॒താ॒നി॒ ദി॒വി । ദി॒വി രോ॑ച॒നാനി॑ । രോ॒ച॒നാ॒ന്യഗ്നിഃ॑ ।
 അ॒ഗ്നിശ്ച॑ । ച॒ സോ॒മ । സോ॒മ സ॒ക്രതു॑ । സ॒ക്രതു॑ അ॒ധ॒ത്തം ।
 സ॒ക്രതു॑ ഇ॒തി സ - ക്ര॒തു । അ॒ധ॒ത്തമി॑ത്യ॒ധ॒ത്തം ॥
 യു॒വച് സി॒ന്ധുൻ । സി॒ന്ധുച് ര॒ദിശ്സേ॑ ॥
 അ॒ദിശ്സേ॑ര॒വദ്യാത് । അ॒ദിശ്സേ॑രി॒ത്യദി - ശ॒സേ ॥
 അ॒വദ്യാ॑ദ॒ഗ്നീഷോ॑മൗ । അ॒ഗ്നീഷോ॑മാ॒വമു॑ഞ്ച॒തം ।
 അ॒ഗ്നീഷോ॑മാ॒വിത്യ॑ഗ്നീ - സോ॒മൗ । അ॒മു॑ഞ്ച॒തം ഗൃ॒ഭീതാ॑ൻ ।
 ഗൃ॒ഭീതാ॑നി॒തി ഗൃ॒ഭീതാ॑ൻ ॥ അ॒ഗ്നീഷോ॑മാ॒വിമം ।
 അ॒ഗ്നീഷോ॑മാ॒വിത്യ॑ഗ്നീ - സോ॒മൗ । ഇ॒മച് സു॑ । സു॒ മേ ॥
 മേ ശൃ॒ണു॒തം । ശൃ॒ണു॒തം വൃ॑ഷ॒ണാ । വൃ॒ഷ॒ണാ ഹ॒വം ॥
 ഹ॒വമി॑തി॒ ഹവം ॥ പ്ര॒തി സൂ॑ക്താ॒നി । സൂ॑ക്താ॒നി ഹ॒ര്യതം॑ ।
 സൂ॑ക്താ॒നീതി॑ സു - ഉ॒ക്താ॒നി । ഹ॒ര്യതം॑ ദ॒വതം॑ । ദ॒വതം॑
 ദാ॒ശുഷേ॑ ॥ ദാ॒ശുഷേ॑ മ॒യഃ । മ॒യ ഇ॒തി മ॒യഃ ॥ ആ॒ ഽന്യം॑ ।
 അ॒ന്യം ദി॒വഃ । ദി॒വോ മാ॑ത॒രിശാ॑ । മാ॒ത॒രിശാ॑ ജ॒ഭാര॑ ।
 ജ॒ഭാരാ॑മ॒ഗ്നാത് । അ॒ഗ്നാദ॑ന്യം । അ॒ന്യം പ॒രി । പ॒രി ശ്വേ॑നഃ ।
 ശ്വേ॑നോ അ॒ഗ്നേഃ । അ॒ഗ്നേരി॑ത്യ॒ഗ്നേഃ ॥ അ॒ഗ്നീഷോ॑മാ॒ ബ്രഹ്മ॑ണാ ।
 അ॒ഗ്നീഷോ॑മേ॒ത്യഗ്നീ॑ - സോ॒മാ । ബ്രഹ്മ॑ണാ വാ॒വൃധാ॑നാ ।
 വാ॒വൃധാ॑നോ॒രും । ഉ॒രും യ॑ജ്ഞായ । യ॑ജ്ഞായ ച॒ക്രമുഃ॑ ।

ചക്രമുരു | ഉ ലോകം | ലോകമിതി ലോകം || അഗ്നീഷോമാ
 ഹവിഷഃ | അഗ്നീഷോമേത്യഗ്നീ - സോമാ |
 ഹവിഷഃ പ്രസ്ഥിതസ്യ | പ്രസ്ഥിതസ്യ വീതം |
 പ്രസ്ഥിതസ്യേതി പ്ര - സ്ഥിതസ്യ |

വീതഃ ഹര്യതം | 52 (50/58)

T.S.2.3.14.3 - Kramam

ഹര്യതം വൃഷണാ | വൃഷണാ ജുഷേമാം | ജുഷേമാമിതി
 ജുഷേമാം || സുശർമാണാ സ്വവസാ |
 സുശർമാണേതി സു - ശർമാണാ | സ്വവസാ ഹി |
 സ്വവസേതി സു - അവസാ | ഹി ഭൂതം | ഭൂതമഥ | അഥ
 ധത്തം | ധത്തം യജമാനായ | യജമാനായ ശം | ശം യോഃ |
 യോരിതി യോഃ || ആ പ്യായസ്വ |

പ്യായസ്വ സം | സം തേ | ത ഇതി തേ ||

ഗണാനാം ത്വാ | ത്വാ ഗണപതിം | ഗണപതിഃ ഹവാമഹേ |

ഗണപതിമിതി ഗണ - പതിം | ഹവാമഹേ കവിം |

കവിം കവീനാം | കവീനാമുപമശ്രവസ്തഥം |

ഉപമശ്രവസ്തഥമിത്യുപമശ്രവഃ-തഥം || ജ്യേഷ്ഠരാജം ബ്രഹ്മണാം |

ജ്യേഷ്ഠരാജമിതി ജ്യേഷ്ഠ - രാജം | ബ്രഹ്മണാം ബ്രഹ്മണഃ |

ബ്രഹ്മണസ്തതേ | പത ആ | ആ നഃ | നഃ ശൃണവ് |

ശൃ॒ണ്വ॒ന്നു॒തി॒ഭിഃ॑ । ഊ॒തി॒ഭിഃ॑ സീ॒ഭ । ഊ॒തി॒ഭി॒രി॒ത്യു॒തി - ഭിഃ॑ ।
 സീ॒ഭ സാ॒ദനം॑ । സാ॒ദന॑മിതി സാ॒ദനം॑ ॥ സ ഇ॒ത് ।
 ഇ॒ജ്ജ॑നേന । ജ॑നേന॒ സഃ॑ । സ വി॒ശാ । വി॒ശാ സഃ॑ ।
 സ ജ॑നനാ । ജ॑നനാ॒ സഃ॑ । സ പു॒ത്രൈഃ॑ । പു॒ത്രൈ॒ർവാ॒ജം॑ ।
 വാ॒ജം ഭ॒രതേ॑ । ഭ॒രതേ॑ ധ॒നാ॑ । ധ॒നാ॑ നൃ॒ഭിഃ॑ । നൃ॒ഭി॒രി॒തി
 നൃ - ഭിഃ॑ ॥ ദേ॒വാനാ॑ം യഃ॑ । യഃ॑ പി॒തരം॑ । പി॒തര॑മാവിവാ॒സതി॑ ।
 ആ॒വിവാ॑സതി ശ്ര॒ദ്ധാ॒മനാഃ॑ ।
 ആ॒വിവാ॑സതീ॒ത്യാ - വി॒വാ॑സതി । 53 (50/56)

T.S.2.3.14.4 - Kramam

ശ്ര॒ദ്ധാ॒മനാ॑ ഹ॒വിഷാ॑ । ശ്ര॒ദ്ധാ॒മനാ॑ ഇ॒തി ശ്ര॒ദ്ധാ - മ॒നാഃ॑ ।
 ഹ॒വിഷാ॑ ബ്ര॒ഹ്മ॑ണഃ । ബ്ര॒ഹ്മ॑ണസ്സ॒തീം । പ॒തി॒മി॒തി പ॒തീം॑ ॥
 സ സു॒ഷ്ടു॒ഭാ॑ । സു॒ഷ്ടു॒ഭാ॑ സഃ॑ । സു॒ഷ്ടു॒ഭേ॒തി സു - സ്തൂ॒ഭാ॑ ।
 സ ഋ॒ക്വതാ॑ । ഋ॒ക്വതാ॑ ഗ॒ണേന॑ । ഗ॒ണേന॑ വ॒ലം ।
 വ॒ലം രൂ॒രോ॒ജ । രൂ॒രോ॒ജ ഫ॒ലി॒ഗം । ഫ॒ലി॒ഗം ര॒വേണ॑ ।
 ര॒വേണേ॑തി ര॒വേണ॑ ॥ ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിരു॒സ്രിയാഃ॑ । ഉ॒സ്രിയാ॑
 ഹ॒വൃ॒സ്മു॒ദഃ॑ । ഹ॒വൃ॒സ്മു॒ദഃ॑ ക॒നി॒ക്ര॒ഭത് । ഹ॒വൃ॒സ്മു॒ദ ഇ॒തി
 ഹ॒വൃ - സ്മു॒ദഃ॑ । ക॒നി॒ക്ര॒ഭദ് വാ॒വശ॑തീഃ । വാ॒വശ॑തീരുത് ।
 ഉ॒ദാ॒ജത് । ആ॒ജ॒ദി॒ത്യാജ॑ത് ॥ മ॒രുതോ॑ യത് । യ॒ദ്ധ । ഹ॒ വഃ॑ ।
 വോ॒ ദി॒വഃ॑ । ദി॒വോ॒ യാ । യാ॒ വഃ॑ । വഃ॑ ശ॒ർമ । ശ॒ർമേ॒തി ശ॒ർമ ॥

അ॒ര്യ॒മാ ss യാ॒തി । ആ യാ॒തി । യാ॒തി വൃ॒ഷഭഃ ।
 വൃ॒ഷഭ॒സ്തുവി॑ഷ്ണാൻ । തുവി॑ഷ്ണാൻ ദാ॒താ । ദാ॒താ വ॒സുനാ॑ം ।
 വ॒സുനാ॑ം പു॒രുഹൂ॑തഃ । പു॒രുഹൂ॑തോ അ॒ർഹ॒ന്ന് ।
 പു॒രുഹൂ॑ത ഇ॒തി പു॒രു - ഹൂ॑തഃ । അ॒ർഹ॒ന്നിത്യ॑ർഹ॒ന്ന് ॥
 സ॒ഹസ്രാ॑ക്ഷോ ഗോ॒ത്രഭി॑ത് । സ॒ഹസ്രാ॑ക്ഷ ഇ॒തി
 സ॒ഹസ്ര - അ॒ക്ഷഃ । ഗോ॒ത്രഭി॑ദ് വ॒ജ്രബാ॑ഹുഃ । ഗോ॒ത്രഭി॑ദി॒തി
 ഗോ॒ത്ര - ഭി॑ത് । വ॒ജ്രബാ॑ഹുര॒സ്താസു॑ । വ॒ജ്രബാ॑ഹു॒രിതി॑
 വ॒ജ്ര - ബാ॑ഹുഃ । അ॒സ്താസു॑ ദേ॒വഃ । ദേ॒വോ ദ്ര॒വിണം॑ ।
 ദ്ര॒വിണം॑ ദധാ॒തു । ദധാ॒തിതി॑ ദധാ॒തു ॥ യേ തേ॑ । തേ॒ഽര്യ॑മ॒ന്ന് ।
 അ॒ര്യമ॑ൻ ബ॒ഹവഃ॑ । ബ॒ഹവോ॑ ദേ॒വയാ॑നാഃ ।
 ദേ॒വയാ॑നാഃ പ॒ൻമാ॑നഃ । ദേ॒വയാ॑നാ ഇ॒തി ദേ॒വ - യാ॑നാഃ ।
 പ॒ൻമാ॑നോ രാജ॒ന്ന് । 54 (50/58)

T.S.2.3.14.5 - Kramam

രാ॒ജൻ ദി॒വഃ । ദി॒വ ആ॒ചർ॑ന്തി । അ॒ചർ॑ന്തീ॒ത്യാ - ചർ॑ന്തി ॥
 തേ॒ദിർ നഃ॑ । നോ॒ ദേ॒വ । ദേ॒വ മ॒ഹി । മ॒ഹി ശ॒ർമ॑ । ശ॒ർമ॑ യ॒ച്ഛ ।
 യ॒ച്ഛ ശ॑ം । ശ॑ം നഃ॑ । ന ഏ॒ധി । ഏ॒ധി ദി॒പദേ॑ । ദി॒പദേ॑ ശ॑ം ।
 ദി॒പദ ഇ॒തി ദി॒ - പദേ॑ । ശ॑ം ച॒തുഷ്പ॑ദേ । ച॒തുഷ്പ॑ദ ഇ॒തി
 ച॒തുഃ - പ॒ദേ ॥ ബൃ॒ദ്ധ്നാ॑ദഗ്രം । അ॒ഗ്രമ॑ങ്ഗി॒രോഭിഃ॑ ।
 അ॑ങ്ഗി॒രോഭി॑ർ ഗൃ॒ണാ॒നഃ । അ॑ങ്ഗി॒രോഭി॑രിത്യ॒ങ്ഗിരഃ॑ - ഭിഃ॑ ।

ഗൃ॒ണാ॒നോ॒ വി॒ | വി॒ പ॒ർവ॒ത॒സ്യ॒ | പ॒ർവ॒ത॒സ്യ॒ ദൃ॒ച്ഛി॒താ॒നി॒ |
 ദൃ॒ച്ഛി॒താ॒നൈ॒രത്ത്॑ | ഐ॒രദി॒തൈ॒രത്ത്॑ || രു॒ജദ് രോ॒ധാച്ഛി॒ |
 രോ॒ധാച്ഛി॒ കൃ॒ത്രിമാ॑ണി॒ | കൃ॒ത്രിമാ॑ണ്യേഷാം॒ |

ഏ॒ഷാച്ഛ് സോ॒മ॒സ്യ॒ | സോ॒മ॒സ്യ॒ താ॒ | താ॒ മ॒ദേ॒ | മദ॑ ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ |
 ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑കാര॒ | ച॒കാ॒രേതി॑ ച॒കാര॑ || ബു॒ദ്ധ്നാ॑ദഗ്രേണ॒ |

അ॒ഗ്രേണ॑ വി॒ | വി॒ മി॒മായ॑ | മി॒മായ॑ മാ॒നൈഃ॑ | മാ॒നൈർ
 വ॒ജ്രേണ॑ | വ॒ജ്രേണ॑ ചാ॒നി॒ | ചാ॒ന്യത്യു॑ണത് | അ॒ത്യു॒ണൻ
 നദീ॑നാം॒ | നദീ॑നാമിതി॒ നദീ॑നാം॒ || വൃ॒ഥാ॑ ഽസൃ॒ജത്॑ |

അ॒സൃ॒ജത് പ॒ഥിഭിഃ॑ | പ॒ഥിഭി॑ർ ദീ॒ർഘ॑യാമൈഃ॒ | പ॒ഥിഭി॑രിതി॒
 പ॒ഥി - ഭിഃ॑ | ദീ॒ർഘ॑യാമൈഃ സോ॒മ॒സ്യ॒ | ദീ॒ർഘ॑യാമൈരിതി॒
 ദീ॒ർഘ॑ - യാമൈഃ॒ | സോ॒മ॒സ്യ॒ താ॒ | താ॒ മ॒ദേ॒ | മദ॑ ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ |

ഇ॒ന്ദ്രശ്ച॑കാര॒ | ച॒കാ॒രേതി॑ ച॒കാര॑ || 55 (50/54)

T.S.2.3.14.6 - Kramam

പ്ര॒ യഃ॑ | യോ॒ ജ॒ജേ॒ഞേ॒ | ജ॒ജേ॒ഞേ॒ വി॒ദ്വാൻ॑ | വി॒ദ്വാച്ഛ് അ॒സ്യ॒ |
 അ॒സ്യ॒ ബ॒ന്ധൂം॑ | ബ॒ന്ധൂം വി॒ശ്വാ॑നി॒ | വി॒ശ്വാ॑നി॒ ദേ॒വഃ॑ |
 ദേ॒വോ॒ ജനി॑മാ॒ | ജനി॑മാ॒ വി॒വ॒ക്തി॑ | വി॒വ॒ക്തീ॑തി॒ വി॒വ॒ക്തി॑ ||
 ബ॒ഹു॒ ബ്ര॒ഹ്മ॑ണഃ॒ | ബ്ര॒ഹ്മ॑ണ॒ ഉത്ത്॑ | ഉ॒ജ്ജ॒ഭാര॑ | ജ॒ഭാര॑ മ॒ദ്ധ്യാത്ത്॑ |
 മ॒ദ്ധ്യാ॒ന്നീ॒ചാ॒ | നീ॒ചാദു॑ച്ചാ॒ | ഉ॒ച്ചാ॒ സ്വ॒ധയാ॑ | സ്വ॒ധയാ॑ ഽഭി॒ |
 സ്വ॒ധയേ॑തി॒ സ്വ॒ - ധയാ॑ | അ॒ഭി പ്ര॒ | പ്ര॒ ത॒സ്മൗ॑ |

തസ്ഥാവിതി തസ്ഥൗ ॥ മഹാൻ മഹീ । മഹീ അസ്തദായത് ।
 മഹീ ഇതി മഹീ । അസ്തദായദ് വി । വി ജാതഃ । ജാതോ ദ്യാം ।
 ദ്യാം സദ്മ । സദ്മ പാർഥിവം । പാർഥിവം ച । ച രജഃ ।
 രജ ഇതി രജഃ ॥ സ ബൃദ്ധ്നാത് । ബൃദ്ധ്നാദാഷ്ട ।
 ആഷ്ട ജനുഷാ ॥ ജനുഷാ ടഭി । അഭ്യഗ്രം ।
 അഗ്രം ബൃഹസ്പതിഃ । ബൃഹസ്പതിർ ദേവതാ ॥ ദേവതാ യസ്യ ।
 യസ്യ സമ്രാട് । സമ്രാഡിതി സം - രാട് ॥ ബൃദ്ധ്നാദ് യഃ ।
 യോ അഗ്രം । അഗ്രമഭ്യർതി ।
 അഭ്യർത്യാജസാ । അഭ്യർതീത്യഭി - അർതി ।
 ഓജസാ ബൃഹസ്പതിം । ബൃഹസ്പതിമാ । ആ വിവാസന്തി ।
 വിവാസന്തി ദേവാഃ ( ) । ദേവാ ഇതി ദേവാഃ ॥ ഭിനദ് വലം ।
 വലം ഹി । വി പുരഃ । പുരോ ദർഭരീതി । ദർഭരീതി
 കനിക്രദത് । കനിക്രദത് സുവഃ । സുവരപഃ । അപോ ജിഗായ ।
 ജിഗായേതി ജിഗായ ॥ 56 (59/62)

(യുവം - ഹിതമാ - വിവാസതി - പന്ഥാനോ -
 ദീർഘയാമൈഃ സോമസ്യ താ മദ ഇന്ദ്രശ്ചകാര - ദേവാ -
 നവ ച) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(ആദിത്യേഭ്യോ - ദേവാ വൈ മുത്യോർ - ദേവാ വൈ -
 സത്വമ - ര്യംണേ - പ്രജാപതേസ്രായസ്രീശത് - പ്രജാപതിർ
 ദേവേഭ്യോഽന്നാദ്യം - ദേവാസുരാസ്താൻ - രജനോ - ധ്രുവോ
 ഽസി - യന്നവ - മഗ്നിം ഹൈവ - പ്രജാപതിർ വരുണായ -
 യാ വാമിന്ദ്രാ വരുണാ - സ പ്രത്വവ - ചതുർദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ആദിത്യേഭ്യ - സ്തപഷ്ട - രസൈ ദാനകാമാ - ഏവാവ രുന്ധേ
 - ഽഗ്നിം ഹൈവ - സ പ്രത്വവത് - ഷട്പഞ്ചാശത്)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 2:-

(ആദിത്യേഭ്യഃ - സുവരപോ ജിഗായ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ ഇതി ദിതീയ കാന്ധേ തൃതീയ പ്രശ്നഃ - ക്രമ പാഠഃ സമാപ്തഃ ॥

=====

**Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam for
Kandam 2 , Prasanam 3 (TS 2.3)**

	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Anuvakam 1	5	268	303
Anuvakam 2	9	441	496
Anuvakam 3	5	243	283
Anuvakam 4	4	204	240
Anuvakam 5	3	163	177
Anuvakam 6	2	126	151
Anuvakam 7	4	188	212
Anuvakam 8	2	128	144
Anuvakam 9	3	155	194
Anuvakam 10	3	175	192
Anuvakam 11	5	272	303
Anuvakam 12	2	117	141
Anuvakam 13	3	176	203
Anuvakam 14	6	309	345
Total →	56	2965	3384